

VÉLEMÉNY 09/2026

(az EUMSZ 322. cikkének
(1) bekezdése alapján)

HU

**az Európai Gazdasági,
Társadalmi és Területi
Kohéziós, Mezőgazdasági
és Vidékfejlesztési,
Halászati és Tengeri, Jóléti
és Biztonsági Alap 2028–
2034 közötti időszakra
történő létrehozásáról,
valamint az (EU) 2023/955
és az (EU, Euratom)
2024/2509 rendelet
módosításáról szóló
európai parlamenti és
tanácsi rendeletre
irányuló 2025/0240 (COD)
javaslatról**

(COM(2025) 565 final/2)

*Az EU költségvetése
2028–2034*

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Tartalomjegyzék

Bevezetés

01–10 | Bevezetés

01–10 | Miért adjuk ki ezt a véleményt?

01–02 | Jogalap

03–10 | Háttér

11–49 | Főbb megállapítások

11–12 | Uniós hozzáadott érték

13–17 | A kiadási célkitűzések összehangolása az uniós szintű szakpolitikai prioritásokkal

18–19 | Költségvetési rugalmasság

20–24 | Egyszerűsítés

25–27 | Az uniós források felhasználásának üteme

28–29 | Teljesítménymérési keret

30–39 | Nemzeti és regionális partnerségi tervek és a tagállamoknak nyújtott uniós kifizetések

40–47 | A felhasznált források megfelelősége és elszámoltathatósága

48–49 | A Számvevőszék ellenőrzési megbízatása

50–142 | Egyedi kérdésekkel kapcsolatos észrevételek

50–56 | Általános rendelkezések (I. cím)

50 | Tárgy (1. cikk)

51–53 | Addicionalitás és a kettős finanszírozás elkerülése (7. cikk)

54–56 | Az Alapjogi Charta és a jogállamiság tiszteletben tartása (8. és 9. cikk)

57–73 | Pénzügyi keret (II. cím)

- 57–63 | Költségvetés (10. cikk)
- 64–65 | Kiegészítő források és a források felhasználása (11. cikk)
- 66–67 | Költségvetési kötelezettségvállalások (14. cikk)
- 68–69 | Kötelezettségvállalás visszavonása (15. cikk)
- 70–73 | Nemzeti hozzájárulások (20. cikk)

74–92 | Nemzeti és regionális partnerségi tervek (III. cím)

- 78–79 | A tervekben kezelt kihívások és célkitűzések (22. cikk)
- 80–85 | Az intézkedések, valamint a kapcsolódó mérföldkövek és célértékek meghatározása (22. cikk)
- 86–89 | Költségbecslés (22., 23. és 25. cikk)
- 90–91 | A nemzeti és regionális partnerségi tervek értékelése (23. cikk)
- 92 | A nemzeti és regionális partnerségi tervek módosítása (24. cikk)

93–97 | Uniós Támogatási Eszköz (IV. cím)**98–100 | Közös agrárpolitika (V. cím)****101 | Legkülső régiók (VI. cím)****102–114 | A terv irányítása (VII. cím)**

- 102–103 | Tervhatóságok (49. cikk)
- 104 | Koordináló hatóság (50. cikk)
- 105–106 | Irányító hatóságok (51. cikk)
- 107–108 | Kifizető ügynökségek (52. cikk)
- 109–112 | Ellenőrző hatóság (53. cikk)
- 113–114 | A mögöttes költségek ellenőrzése (50. és 53. cikk)

115–132 | Irányítási és pénzügyi szabályok (VIII. cím)
Általános irányítási szabályok (58–64. cikk)

- 115–121 | A tagállamok feladatai (58. cikk)
- 122–127 | Éves megbízhatósági dokumentumok (59. cikk)
- 128–130 | Egységes ellenőrzési megközelítés (61. cikk)
- 131–132 | Adatgyűjtés és átláthatóság (63. és 64. cikk)

133–139 | A kifizetésekre vonatkozó szabályok (65–69. cikk)

133–134 | A kifizetési kérelmek benyújtása és értékelése (65. cikk)

135–139 | Megszakítások, felfüggesztések és pénzügyi korrekciók (66–69. cikk)

140–142 | A támogatás konkrét típusa (IX. cím)

140 | Pénzügyi eszközök (71–72. cikk)

141 | Előzetesen értékelt szervezetek mint kedvezményezettek (73. cikk)

142 | Egyszerűsített támogatási forma alkalmazása a kedvezményezettek számára (78. cikk)

Mellékletek

I. melléklet. Háttér-információ

II. melléklet. Az e véleményben hivatkozott számvevőszéki kiadványok jegyzéke

III. melléklet. A teljesítménymérési keretről szóló rendeletre irányuló javaslat I. mellékletében azonosított hiányosságok

Rövidítések

Glosszárium

Bevezetés

Miért adjuk ki ezt a véleményt?

Jogalap

- 01** A Bizottság 2025. július 16-án tette közzé az Európai Alap létrehozásáról szóló rendeletre irányuló javaslatát ((2025) 565 final/2). A Tanács 2025. október 18-án, az Európai Parlament pedig 2025. november 6-án kérte fel az Európai Számvevőszéket, hogy nyilvánítson véleményt a Bizottság javaslatáról.
- 02** Intézményi megbízatásunkkal (az EUMSZ 322. cikke (1) bekezdésének a) pontja) összhangban ezt a véleményt azért adjuk ki, hogy a javasolt Európai Alap kialakításával, irányításával, pénzügyi végrehajtásával, kontrollkörnyezetével és lehetséges kockázataival kapcsolatos észrevételeinken keresztül támogassuk a jogalkotási folyamatot.

Háttér

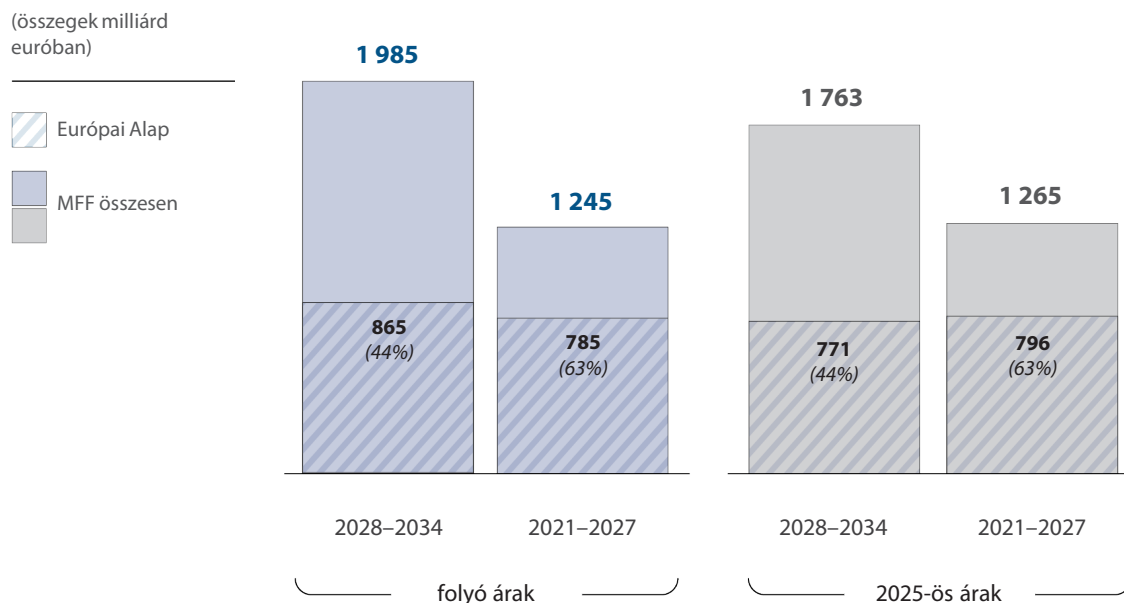
- 03** Az Európai Alapra vonatkozó javaslat számos, korábban különálló alapot egyesít, többek között a mezőgazdasági (KAP) és a kohéziós alapot (*I. melléklet*). Évek óta ellenőrizzük ezek kiadásait, és különösen a kohéziós politika irányításában állapítottunk meg ismétlődő hiányosságokat, túl magas hibaarányt és túl nagy bonyolultságot. A javaslat főként a megosztott irányítású alapok kiadási modelljére nézve hoz jelentős elmozdulást: a felmerült kiadások megtérítése helyett az új modellben az outputok tagállamok általi teljesítése esetén kerül sor kifizetésre. Ezt a modellt nagyrészt a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF) végrehajtása során szerzett tapasztalatok ihlették, amely eszközzel kapcsolatban hiányosságokat is feltártunk. A véleményünkben külön kiemelt

kérdéseket tisztázni kell az Európai Alap végrehajtásának megkezdése előtt. Egy ilyen jelentős változás mindig alkalmazkodási időszakot igényel, mivel valós tapasztalatra csak gyakorlati végrehajtással lehet szert tenni. A folyamatot a kezdetétől fogva fogjuk ellenőrizni – külön figyelemmel az e véleményben felvetett kérdésekre –, és ajánlásaink révén segítjük az uniós kiadásokban rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázását.

04 A javaslat a 2028–2034-es időszakra közös programozási és végrehajtási keretet hozna létre a Bizottság és az uniós tagállamok által megosztott irányítás keretében végrehajtott, a gazdasági, társadalmi és területi kohéziót, a mezőgazdaságot és vidékfejlesztést, a halászatot és a tengerügyeket, a jólétet és a biztonságot támogató programokra alkalmazandó egységes szabályok révén. A javaslat **alapvető változást jelent a többéves pénzügyi keret (MFF) jelenlegi struktúrájához képest**, amelynek értelmében ezeket a szakpolitikákat külön eszközök révén irányították, gyakran saját egyedi célkitűzésekkel, végrehajtási mechanizmusokkal, irányítási modellekkel és bizonyossági mechanizmusokkal. Bár a KAP-kiadások többsége továbbra is nagyrészt a jelenlegi módon fog működni, **a javasolt rendelet jelentősen meg fogja változtatni az uniós források nagy részének tervezését, elosztását, kezelését és kontrollját.**

05 A következő MFF részarányában legjelentősebb összetevője az Alap keretében javasolt, folyó árakon mintegy 865 milliárd euró összegű kiadás. Ez a javasolt uniós költségvetés közel 44%-át teszi ki, szemben a 2021–2027-es MFF mintegy 63%-ával, ahol az egyenértékű programok finanszírozása mintegy 785 milliárd euró volt (**1. ábra**). A Bizottság javasolja továbbá, hogy ezt a kiadást egészítsék ki a tagállamoknak nyújtott, legfeljebb 150 milliárd euró összegű hitellel. A javaslat célja, hogy egyszerűsítse az uniós költségvetés végrehajtását, ugyanakkor növelje a váratlan kihívásokra és válságokra való reagálás rugalmasságát.

1. ábra | Az Európai Alapnak és jogelőd alapjainak költségvetése folyó és 2025-ös árakon

Megjegyzés: A 2021–2027-es és a 2028–2034-es MFF költségvetése tartalmazza az NGEU visszafizetését. Az Európai Alap bemutatott költségvetése nem tartalmazza a javasolt 150 milliárd euró összegű hitelt. A 2025. évi árakat rögzített 2%-os éves deflátor alapján számítottuk.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottság adatai alapján.

06 A javaslat a következő főbb változásokat vezeti be.

- A tevékenység elsődleges kerete az egyes tagállamok **nemzeti és regionális partnerségi terve** (NRP-terv).
- **Új finanszírozási és teljesítési modell**, amely szerint a tagállamoknak teljesített uniós kifizetések többsége a reformokra és beruházásokra vonatkozó, előre meghatározott mérföldkövek és célértékek teljesítésétől függ, nem pedig a felmerült elszámolható kiadásokat térítik vissza, mint jelenleg. Ezt a teljesítési modellt nagyrészt a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF) ihlette, amelyet a Covid19-világjárvány következtében felmerült finanszírozási igények kielégítésére hoztak létre, ideiglenes eszközként. Bár a javaslat megtartja a megosztott irányításra vonatkozó közös rendelkezések egyes elemeit, az, hogy a kifizetések mérföldkövek és célértékek teljesítésén alapulnának, jelentősen megváltoztatná a működés módját.

A javaslat emellett a vissza nem térítendő támogatásokon felül legfeljebb 150 milliárd euró összegű hitel előirányzásával is segítené a tagállamokat további beruházások és reformok finanszírozásában.

07 A rendelet **nagymértékben újradefiniálná a megosztott irányítási mód alkalmazását**, valamint a Bizottság, a Tanács, a tagállamok és a regionális hatóságok szerepét, az alábbiak szerint.

- **Bizottság és Tanács:** A nemzeti és regionális partnerségi terveket a Bizottság javaslata alapján a Tanács hagyja jóvá, amint az az RRF esetében is történt, ami változást jelent a hagyományos megosztott irányítás működéséhez képest.
- **Bizottság és tagállamok:** Megváltozna a Bizottság szerepe az uniós források tagállamok általi felhasználása terén és annak felügyeletében, amennyiben a tagállamok nagyobb döntési hatáskört kapnának a források elosztása, a mérföldkövek és célértékek teljesítését célzó intézkedések végrehajtása, az előrehaladásról való beszámolás és a bizonyosság nyújtása terén.
- **Nemzeti és regionális hatóságok:** A javaslat beépíti a partnerség és a többszintű kormányzás elvét. Nemzeti terveik keretében a tagállamok rugalmasan szervezhetnek meg a végrehajtást intézményi felépítésüknek megfelelően, és vonhatnak be a régiókat a források felhasználásának megtervezésébe és végrehajtásába.

Végző soron azonban továbbra is a Bizottság felelne az uniós költségvetésnek az uniós és a nemzeti joggal összhangban történő végrehajtásáért.

08 Ennek kapcsán véleményünk észrevételek és javaslatok megfogalmazásával igyekszik felhívni a figyelmet a javaslat egyértelműségével, koherenciájával és teljeskörűségével kapcsolatos kérdésekre. Rámutatunk, hogy hol lehet szükség a társjogalkotók általi javításokra. A vélemény első része a legfontosabb témákkal kapcsolatos fő megállapításainkat mutatja be, míg a második rész a rendeletjavaslat szerkezetét követve elemzi annak cikkeit.

09 Véleményünkben azokra az elemekre összpontosítunk, amelyek az Európai Alap hatálya alá tartozó valamennyi szakpolitikában közösek. A véleményt a [05/2026. sz. véleménnyel](#) együtt kell értelmezni, amely bemutatja a közös agrárpolitikára (KAP) vonatkozó bizottsági javaslatok általános hatását, valamint az Európai Alapra vonatkozó javaslat mezőgazdasági beavatkozásokkal és kontrollrendszerekkel foglalkozó egyedi rendelkezéseit. A javaslatban ismertetett szabályokat ágazati rendeletek egészítik ki, amelyekre véleményünk nem terjed ki.

10 Nyugtázzuk továbbá, hogy a Bizottság javaslatát követően a Bizottság és a társjogalkotók között megbeszélések folynak a lehetséges változtatásokról, például a javasolt „rugalmassági összeg” felhasználásáról és a különböző szakpolitikai területek közötti elosztás egyensúlyáról. Véleményünk ezekre a további fejleményekre nem terjed ki, csak a közzétett javaslatot veszi alapul, kivéve néhány, kifejezetten említett elemet.

Főbb megállapítások

1. háttérmagyarázat

A főbb megállapítások rövid áttekintése

- **Alapvető változás a korábbi többéves pénzügyi kerethez képest** – A javaslat tagállamonként egy-egy nemzeti terv keretében egyesíti a finanszírozást mind a régi keletű szakpolitikák (mint a kohézió és a mezőgazdaság), mind az új prioritások számára, és bevezeti a tagállamoknak nyújtott hitelek finanszírozására szolgáló jelentős uniós szintű hitelfelvétel lehetőségét is. Ennek az integrációnak ugyan a koherencia fokozása a célja, ám olyan szakpolitikákat fog egybe, amelyeknek eltérőek a célkitűzései és az időkerete, és különböző módokon valósulnak meg: ez megnövelheti az összetettséget, és kompromisszumokat tehet szükségessé az egyes prioritások között. Biztosítékokra van szükség, hogy bízni lehessen a kötelező partnerség és a többszintű kormányzás elvének maradéktalan tiszteletben tartásában.
- **Hibrid teljesítési modell** – A javaslat a mérföldkövek és célértékek teljesítésén alapuló modellt mutat be, ugyanakkor megtartja a költségalapú modell egyes elemeit. A rendeletnek egyértelművé kell tennie, hogyan működhet a horizontális elvek, a teljesítménykövetelmények, valamint a jogszerűségi és szabályszerűségi ellenőrzések összjátéka. Ha egyetlen eszközt több rétegnyi célkitűzéssel, biztosítékkal és beszámolási követelményekkel terhelnek túl, attól csak megnőhet az összetettség, gyengülhet az elszámoltathatóság és csorbulhat a végrehajtás eredményessége. A rendeletnek azt is egyértelművé kell tennie, hogy az uniós és a nemzeti jognak való megfelelés kötelező, és hogy a meg nem felelésnek pénzügyi következményekkel kell járnia a tagállamokra nézve.

- **Teljesítménymérési keret** – A költségfüggetlen finanszírozás alkalmazása önmagában még nem teszi az eszközt teljesítményalapúvá. A nemzeti és regionális partnerségi tervek a [teljesítményrendeletre irányuló javaslattal](#) létrehozott teljesítménymérési keret alapján kell végrehajtani. Ha a keret outputalapú mérföldkövekre és célértékekre hagyatkozik, ráadásul a beavatkozási területek tágan vannak meghatározva és az eredménymutatók gyengék vagy nincsenek is, az rontja az összehasonlíthatóságot, gátolja az eredményesség, a hatékonyság és az ár-érték arány érdemi értékelését, és bizonyossági kockázatokkal jár, mivel nem egyértelmű mérföldköveket és célértékeket nem lehet megfelelően vizsgálni, illetve ellenőrizni.
- **Forrásfelhasználási prioritások saját belátás szerint, de az uniós horizontális rendelkezések korlátain belül** – A tagállamok ugyan saját belátásuk szerint rangsorolhatják a célkitűzéseket a nemzeti és regionális partnerségi tervekben, ám ezt a tematikus hozzárendelés, a szakpolitikák szerinti forráselkülönítés és az uniós szintű célkitűzések tiszteletben tartásával kell tenniük. A nemzeti és regionális partnerségi terveknek az Alap valamennyi egyedi célkitűzésével foglalkozniuk kell. A rendelkezésre álló költségvetés miatt azonban nem bizonyos, hogy képesek lehetnek egyrészt kielégítően teljesíteni minden uniós szintű célkitűzést, ugyanakkor a regionális és nemzeti fejlesztési igényekhez és a hosszú távú stratégiákhoz igazítani a beavatkozásokat.
- **A keret egyszerűsödik a Bizottság és a tagállamok között, de a tagállamokban fennmaradhat az adminisztratív összetettség** – A javaslat egyszerűsíteni kívánja a pénzügyi irányítást a Bizottság és a tagállamok viszonyában azáltal, hogy számos programot és szabályt tagállamonként egy nemzeti és regionális partnerségi tervvel vált fel, a költség-visszatérítések helyébe pedig mérföldköveken és célértékeken alapuló kifizetések lépnek. Összességében így elsősorban a Bizottság és a tagállamok viszonylatában várható egyszerűsítés, miközben megeshet, hogy nemzeti, regionális és kedvezményezett szinten az adminisztratív terhek mértéke változatlan marad, vagy akár meg is nő.
- **A kifizetések a becsült költségeken, valamint a mérföldkövek és célértékek teljesítésén alapulnak, az outputokra összpontosítva** – A teljesítési modellben a kifizetések megtörténte outputokkal kapcsolatos mérföldkövek és célértékek teljesítésétől függ. Más szóval a modell nem az eredményekre, hanem a végrehajtás előrehaladására összpontosít. Megbízható költségbecslésekre van szükség, de a javaslat e tekintetben nem tartalmaz megfelelő biztosítékokat. A tagállamok nem kötelesek beszámolni az egyes műveletekhez kapcsolódó közkiadásokról. A mérföldköveket és célértékeket pontosan meg kell határozni, hogy egyértelmű legyen, mikor lehet megvalósultnak tekinteni őket. A tagállamok között a kialakítás, az ambíció és az értelmezés terén fennálló különbségek miatt fennáll a kockázat, hogy csökken az összehasonlíthatóság, csorbul az egyenlő bánásmód elve, és kevésbé lesz általánosan értékelhető az uniós kiadások teljesítménye.

- **A fokozott abszorpciós nyomás – a válsággal kapcsolatos rugalmassággal, illetve a nagyobb forrás-átcsoportosítási mozgástérrel párosulva – csökkentheti a költségvetés kiszámíthatóságát** – A javasolt pénzügyi keret olyan elemeket vezet be, amelyek csökkenthetik a hosszú távú beruházások kiszámíthatóságát, ideértve a fokozott abszorpciós nyomást, a válsággal kapcsolatos rugalmasságot és a nagyobb átcsoportosítási mozgástérrel. Bár a keret mindezzel rugalmassági elemeket igyekszik bevezetni az uniós alapok többéves programozásába, ugyanezen elemek miatt az is megeshet, hogy a tagállamok és a régiók kevésbé tudnak összetett, hosszú távú beruházásokat tervezni és végrehajtani, ami kétségesebbé teheti a finanszírozás folytonosságát. Még nem látható, hogy az uniós források felhasználása növekedni fog-e a többéves pénzügyi kerethez, illetve az RRF-hez képest.
- **Elszámoltathatóság és bizonyosság** – A javasolt bizonyossági keret elszámoltathatósági kockázatokkal jár, és előfordulhat, hogy a Bizottság, amely végső soron továbbra is felelős a költségvetés végrehajtásáért, nem tudja megadni a mentesítésért felelős hatóságoknak a Szerződésben előírt bizonyosságot. A javasolt rendszer keretében például – az RRF-fel ellentétben – a Bizottság nem végezne kötelező szabályszerűségi ellenőrzéseket (a mérföldkövek és célértékek kapcsán) a kifizetés előtt. Összességében fennáll a kockázat, hogy a javaslat következtében csökken a Bizottság irányító és felügyeleti szerepe, miközben nagyobb mértékben támaszkodik a nemzeti rendszerekre, annak ellenére, hogy rendszeresen hiányosságokat tártunk fel a tagállamok kontroll- és ellenőrzési rendszereiben. A Bizottságnak eredményes kontroll- és ellenőrzési követelményeket kell megállapítania, kifejezetten meghatározva a meg nem felelés pénzügyi következményeit, különösen a pénzügyi korrekciók és visszafizettetések tekintetében, az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében, valamint hogy az egyes tagállamok kontrollgyakorlatai elégségesek és egységesek legyenek.

Uniós hozzáadott érték

- 11** A javasolt európai alap olyan szakpolitikákat fog össze, amelyek régóta az európai integráció középpontjában állnak – nevezetesen a kohéziós politikát és a közös agrárpolitikát –, ezáltal támogatva a Szerződésekben meghatározott európai jelentőségű célkitűzéseket¹. A támogatás középpontjában a régiók közötti gazdasági, társadalmi és területi egyenlőtlenségek csökkentése, valamint a méltányos és fenntartható, az élelmezésbiztonságot és a környezetvédelmet Unió-szerte elősegítő mezőgazdaság előmozdítása áll. A javaslat uniós belüli beavatkozások finanszírozását is magában foglalja,

¹ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 38., 39. és 174. cikke.

amelyekre a Szerződés egy másik rendelkezése vonatkozik², valamint a versenyképesség, a felkészültség és a biztonság finanszírozását is.

- 12** Közelmúltbeli ellenőrzéseink tanulságaként hangsúlyoztuk³, hogy a jogszabályokban egyértelmű meghatározást kell adni az uniós hozzáadott értékről, és ezt a fogalmat egységesen és szisztematikusan kell alkalmazni az uniós források programok és kezdeményezések számára történő elosztása során, valamint biztosítani kell az uniós hozzáadott érték utólagos értékelését. Ellenkező esetben fennáll annak a kockázata, hogy azt beavatkozásoként eltérően értelmezik, és hogy a különböző programoknak a hozzáadott értékről szóló értékeléseit nem lehet egymással összevetni. Ahhoz, hogy az uniós hozzáadott érték tartalmas fogalom legyen, a rendeletnek egyértelmű és következetesen alkalmazott kritériumokat kell meghatároznia, amelyek kellően konkrétak ahhoz, hogy lehetővé tegyék az objektív értékelést.

A kiadási célkitűzések összehangolása az uniós szintű szakpolitikai prioritásokkal

- 13** A javaslat átfogó célkitűzéseket határoz meg, amelyek szinte valamennyi uniós prioritásra kiterjednek – beleértve a gazdasági és társadalmi kohéziót, a mezőgazdasági és halászati termelés biztosítását, a környezet védelmét és az éghajlatváltozás elleni küzdelmet, a digitalizációt, a közlekedést, a migrációt, a versenyképességet, a védelmet és a biztonságot. A biztonsági és védelmi képességre vonatkozó célkitűzések beillesztése lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy prioritásként kezeljék a védelmet, és a korábbi többéves pénzügyi keretekhez képest több forrást különítsenek el a geopolitikai kockázatok kezelésére. A tagállamoknak a nemzeti és regionális partnerségi terveikben mindezen célkitűzésekkel foglalkozniuk kell. A gyakorlatban ennek mértéke eltérő lehet, mivel a rendeletjavaslat bizonyos mérlegelési jogkört biztosítana a tagállamok számára arra vonatkozóan, hogy az uniós és nemzeti források korlátozott összegét az általuk legfontosabbnak ítélt prioritásokra fordítsák. Ebből adódóan továbbra sem világos, hogyan fogja a Bizottság értékelni, hogy a nemzeti és regionális partnerségi tervek megfelelően kezelik-e a különböző elfogadott uniós szintű prioritásokat ([59.](#), [78.](#) és [79.](#) bekezdés).
- 14** A kiadások uniós dimenzióját például transznacionális projektekbe – többek között határokon átnyúló infrastruktúrába – történő beruházásokkal is elő lehetne mozdítani,

² Az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikke; az EUMSZ V. címe.

³ A 03/2025. sz. áttekintés 1. háttérmagyarázata.

amelyeket a tagállamok a nemzeti és regionális partnerségi terveken keresztül támogathatnak.

- 15** A források elosztása során a tagállamok csak annyiban járhatnak el saját belátásuk szerint, amennyiben ezt a tematikus allokációs előírások és az uniós prioritásokat tükröző egyéb olyan uniós szintű rendelkezések lehetővé teszik, mint a KAP közvetlen kifizetései, a vidékfejlesztésre és a kevésbé fejlett régiókra fenntartott források elkülönítése, a szociális kiadásokra vonatkozó 14%-os, illetve az éghajlat-politikai és környezetvédelmi intézkedésekre vonatkozó 43%-os kiadási célérték⁴ (58. és 63. bekezdés). A tagállamok és a régiók számára azonban igen nehéz lehet egyszerre figyelemmel lenni saját kiemelt fejlesztési szükségleteikre és ugyanakkor valamennyi uniós prioritáshoz hozzájárulni.
- 16** A kohéziós politika tekintetében a javaslat nagyobb hangsúlyt fektet a nemzeti szintű programozásra, miközben szorosabban összekapcsolja azt az Unió horizontális kezdeményezéseivel, különösen az európai szemeszterrel, beleértve annak reformajánlásait is, a digitális évtizeddel, valamint a nemzeti energia- és klímatervekkel. Miközben az uniós prioritásokhoz való igazodás régóta fennálló célkitűzés, a javaslat azt is kifejezetten kimondja, hogy a tagállamoknak a nemzeti és regionális partnerségi terveik elkészítésekor figyelembe kell venniük régióik szükségleteit. Egyes tagállamok esetében azonban a régiók döntéshozatalban betöltött szerepét a jelenlegi rendszerhez képest befolyásolhatja a nemzeti és regionális partnerségi tervekre való átállás. A javaslat nem tartalmaz elegendő biztosítékot arra, hogy a nemzeti tervek reagáljanak a regionális fejlesztési szükségletekre, illetve hogy teljes mértékben tiszteletben tartsák a kötelező partnerség és a többszintű kormányzás elvét. Ahhoz, hogy a régiók közötti gazdasági, társadalmi és területi egyenlőtlenségeket kezelni lehessen, a tagállamokban eredményes koordinációra lesz szükség.
- 17** A javaslat megerősíti az olyan horizontális elveket, mint az alapvető jogok, a megkülönböztetésmentesség, a nemek közötti egyenlőség és a környezetvédelem. A Bizottságnak és a tagállamoknak gondoskodniuk kell e fontos elvek betartásáról. Ezt a nemzeti és regionális partnerségi tervek szintjén kell elérni, minimálisra csökkentve ugyanakkor a kedvezményezettek adminisztratív költségeit és elkerülve a szükségtelen bürokráciát.

⁴ A teljesítménymérési rendeletről irányuló javaslat 4. és 6. cikke, valamint III. melléklete; az Európai Alapra vonatkozó javaslat 10. cikkének (5) bekezdése.

Költségvetési rugalmasság

- 18** A javasolt rendelet célja, hogy rugalmasságot biztosítson mind a tagállamok, mind a Bizottság számára a tekintetben, hogy miként rendelik hozzá az uniós támogatást a javaslatban meghatározott konkrét célkitűzésekhez, és hogyan igazodnak az új vagy változó szakpolitikai prioritásokhoz a programozási időszak alatt. A 2021–2027-es MFF időszakához képest a javaslat kevesebb forráselkülönítést alkalmaz és csökkenti az uniós prioritásokra történő tematikus koncentrációt, erősítve az olyan elemeket, mint a nemzeti és regionális partnerségi tervekben szereplő 25%-os „rugalmassági összeg” (67. bekezdés) és a Bizottság által kezelt Uniós Támogatási Eszköz (93–97. bekezdés). Ez a rugalmassági összeg azonban olyan kereten belül működik, amely elkülönített forrásokat és horizontális kiadási célértékeket is magában foglal. Ezek az elemek együttesen szűkítik az erőforrások átcsoportosításának lehetőségét, valamint csökkentik a regionális és ágazatspecifikus fejlesztési igényekre való reagálás képességét. Tekintettel a legújabb fejleményekre és a folyamatban lévő tárgyalásokra (58. és 67. bekezdés), előfordulhat, hogy az eredeti javaslatához képest kevésbé fog csökkenni a rugalmasság.
- 19** A javaslat bevezeti azt a lehetőséget is, hogy a tagállamok a nemzeti és regionális partnerségi terveik végrehajtását – legfeljebb 150 milliárd euró összegű – uniós hitelből finanszírozzák, amelyet az említett tagállamok egy későbbi időpontban fizetnek vissza. Egy ilyen nagyságrendű és nem válsághelyzetre reagáló uniós hiteleszköz jelentős újdonságot jelent, amennyiben az Unió ezáltal – szokásos szakpolitikai célkitűzések elérése érdekében – a tagállamok kincstárnokává és tőkepiaci hitelfelvevővé, illetve a tagállamok hitelezőjévé válik. A korábbi nagyszabású uniós hiteleszközöktől eltérően az erre a hiteleszköze vonatkozó javaslat nem a Szerződés konkrét rendelkezésein alapul, hanem az ágazati rendelkezések és a meghatározott hitelfelvételi keret kombinációjára támaszkodik. Ezeket a tagállamoknak nyújtott hiteleket a költségvetési mozgástér garantálja, más céltartalék ezekre nincs. Ha a mozgástér erősen igénybe veszik mint a hitelek garanciáját, az csökkentheti az uniós költségvetés védettségét és az uniós költségvetés nemzeti hozzájárulásainak kiszámíthatóságát, és megkövetelheti, hogy a tagállamoknak többet kelljen befizetniük az uniós költségvetésbe. Ezenkívül a visszafizetési ütemtervet a Tanács hagyja jóvá az egyes tagállamokra vonatkozó bizottsági javaslatot követően. A hiteleszköz igénybe vételének monetáris politikai következményei lehetnek, amelyek elemzést kívánnak meg (61. és 62. bekezdés).

Egyszerűsítés

- 20** Az egységes alapra vonatkozó javaslat, illetve a nemzeti és regionális partnerségi tervek célja az egyszerűbb és kevésbé széttagolt uniós finanszírozás, valamint nagyobb koherencia és több szinergia a különböző szakpolitikák szerinti beavatkozások programozásában.

A javaslat különböző beavatkozási logikákat egyesít: a kohéziós politika stratégiai területfejlesztési műveleteit, az agrárpolitika jövedelemtámogatását és piacsabályozását, valamint a belügyi operatív beavatkozásokat.

- 21** A programok és szabályok jelenlegi sokaságát közös szabályok alapján tagállamonként nemzeti és regionális partnerségi tervek váltják fel, ami egyszerűsíti a működésmódot a Bizottság és a tagállamok viszonylatában. Az új teljesítési modell szerint a Bizottság által a tagállamoknak teljesített kifizetések feltétele a reformokra és beruházásokra vonatkozó mérföldkövek és célértékek teljesítése lesz. Ez egyszerűsíteni fogja az uniós költségvetésből származó források Bizottság általi folyósítását.
- 22** Nemzeti és regionális szinten azonban a beavatkozások egy közös terv keretében történő programozása és végrehajtása nagyobb koordinációt igényelhet (75. bekezdés). Továbbá, mivel az egyszerűsítés nem mehet a forrásfelhasználás elszámoltathatóságának rovására⁵, eredményes kontroll- és ellenőrzési előírásokra van szükség, többek között az alapul szolgáló ügyletek, valamint a kedvezményezettek és a (végső) címzettek részére teljesített kifizetések ellenőrzésére is.
- 23** Az egyszerűsítés hatása szerényebb lehet a kedvezményezettek és a (végső) címzettek számára, mivel a végrehajtás követelményeit uniós és tagállami szinten határozzák meg: ilyen követelmények többek között a horizontális elvek, a teljesítményrendeletből eredő teljesítési kötelezettségek (beszámolás, ellenőrzés és kiegészítő dokumentáció), valamint az uniós kiadások jogszerűségének és szabályszerűségének biztosítására vonatkozó folyamatos követelmények. Ráadásul a kedvezményezettek és a (végső) címzettek számára az egyszerűsítés eredményessége főként attól függ majd, hogy a Bizottság és a tagállamok hogyan működtetik a gyakorlatban az új teljesítési modellt, beleértve az uniós támogatás egyszerűsített formáinak kötelező széles körű alkalmazását is (142. bekezdés).
- 24** Összességében, bár a Bizottság és a tagállamok viszonylatában lehetséges az egyszerűsítés, ez nem eredményez nagyobb mértékű egyszerűsítést sem nemzeti és regionális szinten, sem a kedvezményezettek számára, akiknél az adminisztratívterhek továbbra is jelentősek lehetnek.

Az uniós források felhasználásának üteme

- 25** A javaslat több olyan elemet is tartalmaz, amelyek célja a tagállamoknak történő kifizetések felgyorsítása. A jelenlegi megosztott irányítási rendszerekhez képest a mérföldkövek és célértékek teljesítésén alapuló javaslat a javasolt megnövelt

⁵ A 04/2025. sz. áttekintés 15. és 51. bekezdése.

előfinanszírozáson felül gyorsabb kifizetéseket eredményezhet. Az RRF-hez képest az a különbség, hogy a tagállamok a teljesített mérföldkövek és célértékek alapján igényelhetik a kifizetéseket, nem pedig azok egy előre meghatározott csoportjára kapnak előre rögzített részleteket. Ezek az elemek megkönnyíthetik az uniós források korábbi folyósítását, és elősegíthetik a fennálló költségvetési kötelezettségvállalások csökkentését⁶ (68. és 69. bekezdés). Ez azonban önmagában nem oldja meg a végrehajtással, a forrásfelhasználás minőségével, illetve az eredmények elérésével kapcsolatos gondokat.

26 Ugyanakkor a javaslat bevezet egy $n+1$ kötelezettségvállalás-visszavonási szabályt, amely csökkentheti a fel nem használt források tartós hátralékának kockázatát, amint arra már rámutattunk⁷. Ez szigorodást jelent a jelenlegi kohéziós politikához, belügyekhez és vidékfejlesztéshez képest, amelyek $n+2/n+3$ szabályai lehetővé teszik a végrehajtást az uniós források lekötése után két vagy három évig anélkül, hogy a tagállam elveszítené ezeket a forrásokat. Emellett lerövidíti a végrehajtási időkereteket, előnyben részesítve a gyorsabban végrehajtható intézkedéseket az összetettebb, potenciálisan nagyobb hatású intézkedésekkel szemben (68. és 69. bekezdés).

27 Hangsúlyozzuk az uniós jogalkotási javaslatok időben történő elfogadásának, valamint a nemzeti és regionális partnerségi tervek ezt követő elfogadásának fontosságát, mivel ellenkező esetben a végrehajtás későn kezdődik meg, ami késlelteti a kedvezményezetteknek történő kifizetéseket. Az uniós jogszabályok időben történő elfogadása elengedhetetlen ahhoz is, hogy a tagállamok kellő időben kiigazítsák nemzeti szabályaikat annak érdekében, hogy megkezdődhessen a nemzeti és regionális partnerségi tervek végrehajtása (76. bekezdés).

⁶ 2024. évi éves jelentés 2.26–2.31., 2.72. és 2.73. bekezdés.

⁷ 05/2019. sz. áttekintés (Gyorsvizsgálat), 45., 46. és 50. bekezdése; 02/2025. sz. vélemény 37. bekezdése.

Teljesítménymérési keret

- 28** A javasolt teljesítménymérési keret kialakítása nem megfelelő ahhoz, hogy lehetővé tegye a teljesítmény értékelését és az arról való bizonyosság nyújtását. A Bizottság [teljesítménymérési rendelethez irányuló javaslata](#) előírja, hogy a nemzeti és regionális partnerségi tervek szerinti intézkedések beavatkozási területeken keresztül output- és eredménymutatókhoz kapcsolódjanak, ahol a végső mérföldkövek és célértékek outputmutatók. A beavatkozási területeket sok esetben nem egyértelműen határozzák meg és értelmezik, így egyazon területhez teljesen eltérő intézkedések kapcsolódhatnak. Emellett az output- és eredménymutatók gyakran nem egyértelműek, és az inputokra vagy tevékenységekre összpontosítanak, ami jelentős értelmezési mozgásteret hagy tartalmukat és hatókörüket illetően ([III. melléklet](#)). A teljesítménymérési keret kialakításának hiányosságai miatt, amelyek hasonlóak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközben azonosítottakhoz, nehéz lesz értékelni a teljesítményt, és bizonyosságot nyújtani a mérföldkövek és célértékek teljesítéséről. A teljesítménymérési kerettel kapcsolatban részletesebben lásd: [10/2026. sz. véleményünk](#).
- 29** A [02/2025. sz. áttekintésünkben](#) azt is észrevételeztük, hogy a költségfüggetlen finanszírozásnak az RRF keretében történő alkalmazása önmagában még nem teszi az eszközt teljesítményalapúvá. Ismételten kiemeltük, hogy milyen tanulságokra kell tekintettel lenni a jövőbeli eszközök teljesítményorientáltságának, elszámoltathatóságának és átláthatóságának fokozása érdekében.

Nemzeti és regionális partnerségi tervek és a tagállamoknak nyújtott uniós kifizetések

- 30** A nemzeti és regionális partnerségi terveknek a prioritások széles körére kell irányulniuk. E tekintetben alapvetően fontos egyértelműen előírni, hogy a tagállamok mit foglaljanak bele a terveikbe ([13](#), [78](#). és [79](#). bekezdés). Az RRF kapcsán szerzett tapasztalataink azt mutatják, hogy a tagállamok számára alkalmasint nehéz olyan intézkedéseket kidolgozni, amelyek minden prioritást felölelnek. Strukturált és átlátható értékelési módszertant kell kidolgozni annak érdekében, hogy a Bizottság egységes módon értékelje a nemzeti és regionális partnerségi terveket ([90](#). és [91](#). bekezdés).
- 31** A javasolt modell alapján a tagállamok a beruházásokhoz és reformokhoz, valamint a nemzeti és regionális partnerségi terveikben meghatározott kapcsolódó mérföldkövek és célértékek tekintetében részesülnek kifizetésekben. A mérföldkövek és célértékek jelentősége abban áll, hogy a teljesítésük az előfeltétele a tagállamok uniós finanszírozásának. Ez alapvetően eltér a jelenlegi megközelítéstől a megosztott irányítású

alapok keretében, amikor a legtöbb esetben a kedvezményezetteknek a támogatható műveletek végrehajtása során felmerült elszámolható költségeket összesítik és uniós forrásból megtérítik.

- 32** A mérföldköveket és célértékeket ezért pontosan meg kell határozni, hogy egyértelmű legyen, mikor lehet megvalósultnak tekinteni őket, amivel lehetővé válna az objektív ellenőrzés és garantálható lenne a jogbiztonság. A javaslat értelmében a célértékeket – a kellően indokolt esetek kivételével – a [teljesítményrendeletre irányuló javaslat](#) I. mellékletében meghatározott szabványosított output-mutatók listájából kell kiválasztani. Ez segíti a tagállamok közötti és tagállamokon belüli harmonizációt, összhangban korábbi RRF-ajánlásainkkal ([80–85.](#) bekezdés).
- 33** A [teljesítményrendeletre irányuló javaslat](#) I. mellékletében javasolt mutatók azonban nem mindig kellően egyértelműek, és bennük is előfordul néhány, az RRF-ben már megfigyelt hiányosság⁸. Konkrétan: az I. mellékletben számos outputmutatónak gyenge a meghatározása, és ezért egyazon mutató és egyazon beavatkozási terület nagyon különböző típusú tevékenységekre vonatkozhat, eltérő támogatási időtartammal és támogatásintenzitással. Ilyenek például: „részvevők száma”, „tanulók száma”, vagy „támogatott személyek vagy vállalkozások száma”, amelyek ambíciójuk szintjét tekintve is jelentősen eltérhetnek egymástól ([III. melléklet](#)). Hozzá kell tenni, hogy a szabványosított outputmutatók használata kedvezhet az összehasonlíthatóságnak és a harmonizációnak, de nem lehet szó pusztán felülről lefelé irányuló megközelítésről. Az országspecifikus reformok és beruházások esetében a Bizottságnak és a tagállamoknak meg kell határozniuk és jóvá kell hagyniuk az outputokat és az eredményeket, figyelembe véve a nemzeti és regionális körülményeket, az alapfeltételeket és a szakpolitikai célkitűzésekhez való várható hozzájárulást.
- 34** Az átláthatóság, a tagállamokkal szembeni egyenlő bánásmód és az objektív ellenőrzés érdekében módszereket kell kidolgozni a mérföldkövek, illetve a célértékek és a kifizetések értékeinek a meghatározására. Különösen fontos, hogy a reformok értékelése közös elvek alapján történjen. A javaslatnak továbbá időben egyértelmű iránymutatást kell nyújtania arra vonatkozóan, hogy miként kell meghatározni a kifizetési értékeket, mivel nem egyértelmű, hogy ezek az értékek tükrözni fogják-e az egyes mérföldkövek, illetve célértékek relatív fontosságát, és arányosak lesznek-e a teljesítésükhöz szükséges finanszírozással, vagy más megközelítést fognak-e követni. Azt is pontosítani kell, hogy hogyan kell meghatározni a „reformokra elkülönített összegeket” ([80–84.](#) bekezdés).

⁸ A [02/2025. sz. áttekintés](#) 11., 27. és 30. bekezdése.

- 35** Ezenkívül javítani kell a javaslat VIII. mellékletében a mérföldkövekre és célértékekre vonatkozóan meghatározott értékelési kritériumokat, hogy a kifizetési döntések kellően objektívek legyenek (134. bekezdés).
- 36** A javasolt teljesítési modell értelmében az előzetes költségbecslések központi szerepet fognak játszani az elfogadott mérföldkövek és célértékek teljesüléséért fizetendő uniós támogatás összegének meghatározásában, és a tagállamoknak történő kifizetéseket nem fogják a ténylegesen felmerült költségeket tükröző módon kiigazítani (csökkenteni, illetve növelni). Ezért előzetesen és a teljes időszak alatt megbízható költségbecslésekre van szükség, de a javaslat e tekintetben nem tartalmaz megfelelő biztosítékokat. Kevés iránymutatást nyújt arra vonatkozóan, hogy ezeket a becsléseket hogyan kell elkészíteni, bizonyítani és értékelni. Véleményünk szerint fennáll annak a kockázata, hogy a tagállamok eltérő alapfeltételezésekből indulnak ki, és ezért a hasonló intézkedések értékelése nem lesz egységes. Ez gyengítheti az összehasonlíthatóságot, és túlzó vagy nem kellően indokolt költségbecslésekhez vezethet. A javaslat előírja, hogy a költségbecsléseknek a végrehajtás során mindvégig valószerűnek és észszerűnek kell maradniuk, és azokat félidős felülvizsgálatnak kell alávetni, beleértve „az intézkedések becsült összköltségének felülvizsgálatát”⁹, ami szükség esetén a nemzeti és regionális partnerségi tervek szerinti intézkedések költségbecsléseinek aktualizálását eredményezheti. A rendelkezéseknek azonban egyértelművé kell tenniük, hogy ezt a követelményt hogyan kell átültetni a gyakorlatba, és hogy a Bizottság hogyan fogja értékelni és ellenőrizni azt (86–89. bekezdés).
- 37** A rendeletjavaslat olyan alapvető elemeket is meghatároz, mint a tematikus forráselkülönítési követelmények (58. és 63. bekezdés) és a nemzeti hozzájárulási arányok (70–73. bekezdés), előzetes költségbecslések alapján. A költségbecslések jellegüknél fogva soha nem teljesen pontosak, mivel lehetnek túl- vagy alulbecsültek. Ezért fennáll a kockázat, hogy az említett alapvető elemek lényegesen eltérnek a várakozásoktól, és ezt csak úgy lehet enyhíteni, ha a költségbecslések kellően megbízhatóak (86–89. bekezdés). Ezen alapvető elemek egyenlő alkalmazásával kapcsolatban végső soron csak akkor lehetne bizonyosságot szerezni, ha ezeket a tervek végrehajtásának tényleges tagállami költségei alapján állapítanak meg.
- 38** A KAP vonatkozásában a javaslat azt is lehetővé teszi, hogy a tagállamok mérföldkövek és célértékek helyett outputként¹⁰ megnevezett teljesítések (például területalapú és állatállomány-alapú kifizetések) alapján részesüljenek kifizetésekben. Ez biztosítani fogja a jelenlegi rendszerrel való folytonosságot, mivel a legtöbb kifizetés már most költségfüggetlen jogosultságokon vagy egyes beruházások esetében egyszerűsített

⁹ A javaslat 25. cikkének (2) bekezdése.

¹⁰ Uo., 22. cikk (2) bekezdés c) pont.

költségelszámolási módszereken alapul. A rendeletnek egyértelművé kell tennie, hogy mely KAP-beavatkozások alapuljanak outputok, melyek pedig mérföldkövek és célértékek teljesítésén, mivel fontos, hogy egyazon a kereten belül egyértelműen megkülönböztessük a különböző teljesítési logikákat. Ennek elmulasztása bizonytalanságot teremtené, és a tagállami végrehajtás nem lenne egységes (85. bekezdés).

- 39** Végezetül a javaslat előírja, hogy a Bizottság által a tagállamoknak teljesített kifizetések teljes összege nem haladhatja meg a tagállam által a nemzeti és regionális partnerségi terv végrehajtása során a kedvezményezetteknek kifizetett teljes összeget. Mivel a kedvezményezettek lehetnek közjogi szervek, például minisztériumok vagy ügynökségek is, ez a rendelkezés nem előzi meg az olyan helyzeteket, amikor az uniós költségvetésből kapott kifizetések összességében meghaladják az e szervek által a mérföldkövek és célértékek alapjául szolgáló műveletek végrehajtására kifizetett összegeket (127. bekezdés).

A felhasznált források megfelelősége és elszámoltathatósága

- 40** Az új teljesítési modellben jelentős szerep jut a tagállami tervekben szereplő információk minőségének és megbízhatóságának, valamint a teljesített mérföldkövekről és célértékekről szóló beszámolásnak. Az, hogy nincsenek egyértelmű, harmonizált és a végrehajtás során egységesen alkalmazott módszerek a tervek, kifizetési kérelmek és a beszámolóknak szereplő eredmények értékelésére, azzal a kockázattal jár, hogy eltérő értelmezések születnek, nem lesz egységes az alkalmazás, illetve hogy a tagállamokkal szembeni egyenlőtlen bánásmód merülhet fel. Ahhoz, hogy a végrehajtás kerete kellően szilárd legyen, egyértelműbbé kell tenni az olyan fogalmak alkalmazását, mint a kettős finanszírozás (52. és 53. bekezdés).
- 41** A javaslat továbbá úgy rendelkezik, hogy a Bizottság a mérföldkövek és célértékek teljesüléséről szóló tagállami nyilatkozatok alapján fizet, úgy, hogy önmaga nem végzett előbb kötelező előzetes ellenőrzéseket. Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében a rendeletnek elő kell írnia a Bizottság számára, hogy a kifizetést megelőzően igazoló dokumentumok alapján ellenőrizze a mérföldkövek és célértékek teljesülését. Ezenkívül a kifizetési feltételeknek egyértelműen meghatározott kritériumokon kell alapulniuk, nem szabad meghagyni azt a lehetőséget, hogy saját megítélés alapján a részleges vagy eltérő teljesítés is elfogadható legyen (133. és 134. bekezdés). A tagállamok nyilatkozatait éves megbízhatósági dokumentumok fogják kiegészíteni (122–127. bekezdés). A kifizetések szabályszerűségére vonatkozó bizonyosság megszerzéséhez a Bizottságnak saját ellenőrzéseket is kell végeznie az éves megbízhatósági dokumentumokra vonatkozóan, mivel a megbízhatósági nyilatkozatunkat szolgáló ellenőrzési munkánk ismételt

hiányosságokra mutat rá a tagállami rendszerekben, az RRF-fel kapcsolatos ellenőrzéseink során pedig azt állapítottuk meg, hogy a tagállamok alkalmanként nem kielégítően teljesített mérőföldköveket és célértékeket jelentettek teljesítettként¹¹.

42 A megosztott irányítás keretében a Bizottság által nyújtott bizonyosság nagyrészt a tagállamoktól kapott bizonyosságon alapul, amelyet saját ellenőrzései egészítenek ki. Alapvető fontosságú, hogy a javaslat tisztázzon a bizonyossággal kapcsolatos olyan fontos kérdéseket, mint az alkalmazandó jogszabályoknak (többek közt a közbeszerzési és állami támogatási szabályoknak), valamint az ellenőrzési és kontrollkövetelményeknek való megfelelés (105. és 106, 109–112., 115–121. bekezdés). Ennek kapcsán a javaslatnak le kell írnia, hogyan fogják értékelni és biztosítani, hogy az alapul szolgáló műveletek megfeleljenek az olyan alkalmazandó uniós és nemzeti jogszabályoknak, mint például a közbeszerzési, az állami támogatási és más horizontális követelmények. A rendeletnek egyértelművé kell tennie, hogy az uniós és a nemzeti jognak való megfelelés kötelező, és hogy a meg nem felelésnek pénzügyi következményekkel kell járnia a tagállamra nézve. Mivel a végső felelősséget a Bizottság viseli, neki kell eredményes kontroll- és ellenőrzési követelményeket megállapítania. Ha a meg nem felelés következményei nincsenek kifejezetten meghatározva – különösen a pénzügyi korrekciók és visszafizettetések tekintetében (136. bekezdés) –, fennáll a kockázat, hogy a Bizottság által adott bizonyosság nem nyújt elegendő alapot az uniós kiadások jogszerűségének és szabályszerűségének megerősítéséhez.

43 Összességében a javasolt bizonyossági keret elszámoltathatósági kockázatokkal jár. A Bizottság bizonyosságának alapja elégtelen lehet, ha az irányító hatóság által végzett irányítási ellenőrzések hatóköre továbbra sem egyértelmű, ha nincsenek kötelező bizottsági ellenőrzések a mérőföldkövek és célértékek teljesítésére vonatkozóan, és ha nincs meghatározva az ellenőrző hatóságok munkájának hatóköre, ütemezése és következményei. Ebben az összefüggésben az egységes ellenőrzési megközelítés alkalmazása ahhoz vezethet, hogy túlzottan a nemzeti szinten végzett vizsgálatokra és ellenőrzésekre hagyatkoznak. Ez nem feltétlenül teszi lehetővé a Bizottság számára, hogy a Szerződés által előírt bizonyosságot tudjon nyújtani a mentesítésért felelős hatóságoknak (128–130. bekezdés). Korábban beszámoltunk arról is, hogy a kohéziós politika terén az ellenőrző hatóságok munkájában hiányosságok tapasztalhatók, és ezért a Bizottság kevésbé támaszkodhat arra¹².

¹¹ A 2024. évi éves jelentés 11.14. és 11.15. bekezdése; a 2023. évi éves jelentés 11.20. bekezdése; a 2022. évi éves jelentés 11.22. és 11.23. bekezdése.

¹² A 03/2024. sz. áttekintés 56–64. bekezdése.

- 44** A tagállamoknak ennek megfelelően új irányítási és kontrollrendszereket kell kifejleszteniük, beleértve az informatikai eszközöket és az ellenőrzési módszereket is, mivel kiigazítás nélkül sem az RRF rendszere, sem a megosztott irányítás meglévő rendszere nem vehető használatba. A javaslat azonban nagyrészt azt feltételezi, hogy a nemzeti és regionális partnerségi tervekért felelős hatóságok, illetve az irányítási és kontrollrendszer ugyanúgy működnek tovább: ez alkalmasint alábecsüli a szükséges alkalmazkodás mértékét. Elő kell írni a meglévő rendszerek korai vizsgálatát, hogy a Bizottság jobban tudja biztosítani a szükséges bizonyosságot, különösen a javaslat IV. mellékletében meghatározott új kulcskövetelmények fényében (**102–103.** bekezdés).
- 45** A nyomkövethetőség lehetővé tétele, valamint az elszámoltathatóságnak a Bizottság és a tagállamok általi megalapozása érdekében a tagállamok rendelkezésére kell állnia az uniós kifizetések teljes ellenőrzési nyomvonalának, egészen a finanszírozott műveletek kedvezményezettjeinek és (végső) címzettjeinek szintjéig (**131–132.** bekezdés).
- 46** Észrevételezzük azonban, hogy a javaslat az RRF kapcsán általunk feltárt számos hiányosságot¹³ nem enyhít. Ilyen például, hogy a mérföldkövek és célértékek teljesítésének értékelése továbbra is saját megítélés alapján történik, ami eltérő értelmezésekhez vezethet (**134.** bekezdés). Emellett a kiadások uniós és nemzeti szabályoknak való meg nem felelése nem jár pénzügyi következményekkel a tagállamra nézve (**136.** bekezdés). Továbbra is fennmaradhatnak a tagállamok irányítási és kontrollrendszereinek olyan hiányosságai, mint a vezetői nyilatkozatokban szereplő megbízhatatlan információk¹⁴.
- 47** Hangsúlyozzuk, hogy akármilyen teljesítési modellt vesznek végül igénybe, mindenképpen fontos biztosítani a megfelelést, az átláthatóságot, az elszámoltathatóságot és a nyomkövethetőség kielégítő szintjét, valamint a gondos pénzgazdálkodást.

A Számvevőszék ellenőrzési megbízatása

- 48** A javaslat minden korlátozás nélkül elismeri a Számvevőszéknek a Szerződésekben meghatározott ellenőrzési megbízatását¹⁵. A független külső ellenőrzés és elszámoltathatóság érdekében a rendeletnek kifejezetten el kell ismernie a Számvevőszék azon jogát, hogy mind a Bizottságtól, mind a nemzeti hatóságoktól beszerezhesse az uniós kiadások jogszerűségének, szabályszerűségének és teljesítményének értékeléséhez szükséges valamennyi dokumentumot és adatot, valamint időben és korlátozás nélkül

¹³ A 2024. évi éves jelentés XXXVII. bekezdése.

¹⁴ A 02/2025. sz. áttekintés 64–68. bekezdése.

¹⁵ Az EUMSZ 287. cikkének (3) bekezdése.

hozzáférhessen az információs rendszerekhez. A teljes nyomonkövethetőségnek része kell legyen, hogy kérésre az Unió külső ellenőrének rendelkezésére kell bocsátani a pénzeszközök kedvezményezettekhez, (végső) címzettekhez és vállalkozókhoz történő áramlására vonatkozó információkat.

- 49** A javasolt modell bevezetése jelentős változásokat hozna az uniós szintű ellenőrzés és felügyelet terén. A mérföldkövekkel és célértékekkel operáló teljesítési modell alkalmazásához ennek megfelelően ki kell igazítanunk bizonyossági megközelítésünket, ellenőrzési módszertanunkat és az ellenőrzések hatókörét. Az ilyen kiigazítások azonban nem jelenthetnek valamiféle elmozdulást az alapul szolgáló műveletek jogszerűségének és szabályszerűségének ellenőrzésétől. Igaz, hogy az ellenőrzések középpontjába egyre inkább a mérföldkövek és célértékek kialakítása, teljesülése és ellenőrzése kerül, de az alkalmazandó uniós és nemzeti szabályoknak való megfelelés értékelése továbbra is szükséges. A rendeletben létrehozott rendszernek elegendő és megfelelő ellenőrzési bizonyítékkal kell szolgálnia, mivel ez lényeges előfeltétele annak, hogy megalapozott véleményt tudjunk adni.

Egyedi kérdésekkel kapcsolatos észrevételek

Ez a szakasz észrevételeinket és javaslatainkat mutatja be a rendeletjavaslat cikkeinek szerkezetét követve.

Általános rendelkezések (I. cím)

Tárgy (1. cikk)

- 50** Azzal, hogy több programot (*I. melléklet*) egyetlen alapba vonnak össze, reagálnak a Számvevőszéknek arra a régóta fennálló aggályára, hogy az uniós források egyre széttagoltabbak. Ez a lépés javíthatja az uniós fellépés koherenciáját és láthatóságát¹⁶. Ennek a koherenciának javára fog válni a Szociális Klímaalapnak a nemzeti és regionális partnerségi tervekbe való integrálása¹⁷. Ezzel szemben **a Modernizációs Alap az Európai Alapon és az uniós költségvetésen kívül marad, ellentétben mind azon ajánlásunkkal¹⁸, hogy azt be kell építeni az uniós költségvetésbe, mind pedig a bizottsági hatásvizsgálatnak az annak integrálását támogató következtetéseivel¹⁹.**

¹⁶ A 04/2025. sz. áttekintés, 1. háttérmagyarázat, 06/2018. sz. vélemény 41. bekezdés; a 05/2023. sz. különjelentés, 4. ajánlás.

¹⁷ A 08/2022. sz. vélemény 11. bekezdése.

¹⁸ A 05/2023. sz. különjelentés, 3. ajánlás.

¹⁹ SWD(2025) 565, 3. szakasz.

Addicionalitás és a kettős finanszírozás elkerülése (7. cikk)

- 51** A javaslat megállapítja azt az elvet, hogy az Európai Alapból származó támogatás csak a **nemzeti közfinanszírozás kiegészítéseként adható**²⁰. Míg azonban a kohéziós politika (2020-ig) és az RRF egyértelműen rendelkezett arról, hogy uniós támogatás nem válhat ki ismétlődő nemzeti kiadásokat, a javaslat nem tartalmaz hasonló szabályokat. Ebben az összefüggésben és tekintettel az új teljesítési modellre, **fontos lenne tisztázni e követelmény jelentését, gyakorlati alkalmazásának és ellenőrzésének módját.**
- 52** A rendelet lehetővé teszi, hogy egy művelet mind valamely nemzeti és regionális partnerségi terv keretében az Alapból, mind más uniós forrásokból is részesülhet finanszírozásban, feltéve, hogy az ilyen „támogatás, valamint mérföldkövek és célértékek alapján teljesített kifizetés nem ugyanazokat a költségeket fedezi”²¹. Támogathatók lesznek például a katonai mobilitási műveletek is más uniós eszközök, többek között a javasolt Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz és a javasolt Európai Versenyképességi Alap keretében. A kettős finanszírozás kockázata még nagyobb azokra az évekre vonatkozóan, amikor a 2021–2027-es és a 2028–2034-es időszak átfedésben van, és a műveletek két forrásfajtaból részesülhetnek finanszírozásban.
- 53** A **kettős finanszírozás** költségalapú fogalom meghatározása nem tükrözi az Alap teljesítési modelljét, amely szerint az uniós költségvetésből a tagállamoknak folyósított kifizetések mérföldkövek és célértékek teljesítésétől függnének, nem pedig a felmerült költségeket térítik vissza. Ebben az esetben a kettős finanszírozás kockázata akkor merül fel, ha ugyanazt az outputot kétszer jelentik be és finanszírozzák²². **A kettős finanszírozásra vonatkozó rendelkezést ki kell igazítani, úgy, hogy mind az output-, mind a költségalapú átfedésekre vonatkozzon. Eredményes kontrollintézkedéseket kell bevezetni a kettős finanszírozás megelőzésére, feltárására és korrekciójára**²³.

²⁰ A javaslat 7. cikkének (4) bekezdése.

²¹ Uo., 7. cikk (5) bekezdés.

²² 2024. évi éves jelentés, 11.3. háttérmagyarázat.

²³ A 22/2024. sz. különjelentés 103. bekezdése és 1. ajánlása.

Az Alapjogi Charta és a jogállamiság tiszteletben tartása (8. és 9. cikk)

- 54** A javaslat megerősíti az [Európai Unió Alapjogi Chartájának](#) (a továbbiakban: a Charta) és a jogállamiság elvének a tagállamok általi tiszteletben tartására vonatkozó rendelkezéseket²⁴. A javaslat továbbá két különálló, egyértelmű és határidőhöz kötött eljárást javasol (a Chartára és a jogállamiságra vonatkozó „horizontális feltételt”), amelyek a tagállamok uniós finanszírozásának végleges elvesztését eredményezhetik²⁵. Az e két eljárás bármelyike útján elvesztett finanszírozást a Bizottság átcsoportosíthatja az uniós polgárok javát szolgáló, közvetlen vagy közvetett irányítású intézkedések révén²⁶. Ez részben orvosolja a Számvevőszék által korábban megfogalmazott aggályokat²⁷.
- 55** A rendelet lehetővé teszi, hogy a tagállamok az összegek legfeljebb 30%-át átcsoportosítsák – olyan intézkedésektől, amelyek esetében a kifizetéseket a Charta megsértése miatt felfüggesztették – új uniós prioritásokhoz „az Unió prioritásaiban bekövetkező jelentős változások”²⁸ esetén. Ez a rendelkezés enyhíti a meg nem felelés pénzügyi következményeit, és azzal a kockázattal jár, hogy a Bizottság kevésbé érvényesíti a Charta horizontális feltételét. **Ha egy újraelosztási mechanizmust fenntartanak, akkor világosan meg kell maradnia annak a kapcsolatnak is, amely összeköti a meg nem felelést annak arányos pénzügyi következményeivel.**
- 56** Észrevételezzük továbbá, hogy a javaslat eljárási különbségeket tartalmaz a Chartára és a jogállamiságra vonatkozó horizontális feltételek között:
- a Charta megsértése esetén a Bizottság hozhat védelmi intézkedéseket, míg a jogállamiságra vonatkozó horizontális feltétel megsértése esetén – beleértve azokat az eseteket is, amikor a Charta megsértése a jogállamiság megsértésének is minősül²⁹ – ezek a Tanács hatáskörébe tartoznának, amint az jelenleg a [feltételrendszerről szóló rendelet](#) szerinti eljárások esetében is történik;

²⁴ A [javaslat](#) 7. cikkének (1) bekezdése, 8. és 9. cikke.

²⁵ Uo., 8. és 9. cikk.

²⁶ Uo., a 15. cikk (4) bekezdés.

²⁷ A [03/2024. sz. különjelentés](#), 33. bekezdése.

²⁸ A [javaslat](#) 24. cikke (9) bekezdésének (b) pontja.

²⁹ Uo., 8. cikk (8) bekezdés.

- míg a jogállamisági eljárások esetében a rendelet előírja a Bizottság számára, hogy tájékoztassa azokról az Európai Parlamentet, a Charta megsértésére nem vonatkozik ugyanez: itt a fő dokumentumokat nem teszik közzé, és más módon sem közlik az Európai Parlamenttel.

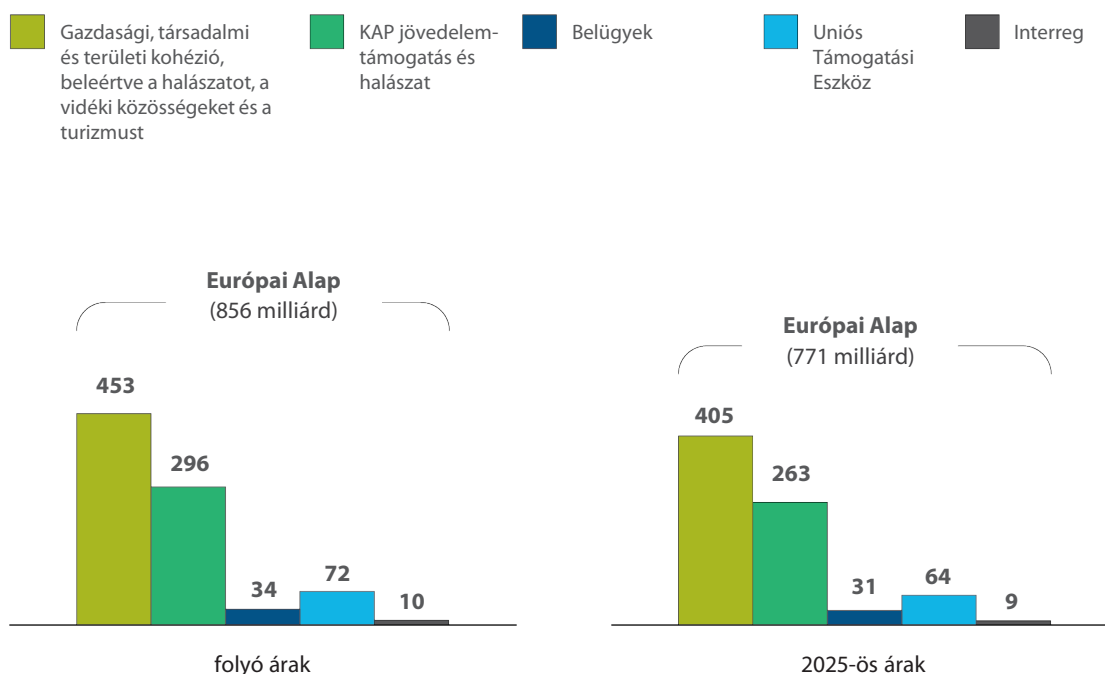
Pénzügyi keret (II. cím)

Költségvetés (10. cikk)

- 57** A javaslat külön költségvetési keretösszegeket határoz meg a nemzeti és regionális partnerségi tervek, az Interreg-tervek és az Unió Támogatási Eszköz számára, amint azt a [2. ábra](#) mutatja.

2. ábra | Az Európai Alap javasolt költségvetése folyó és 2025-ös árakon

(összegek milliárd euróban)

A 2025. évi árakat rögzített 2%-os éves deflátor alapján számítottuk.

Az Európai Alap bemutatott költségvetése nem tartalmazza a javasolt 150 milliárd euró összegű hitelt.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottság adatai alapján.

- 58** A **költségvetés szerkezete** változni fog: az egyes megosztott irányítású alapokhoz rendelt külön költségvetések helyett, amelyek forrásait kötelezően bizonyos tematikus prioritásokra osszpontosítják, az új költségvetés a nemzeti és regionális partnerségi tervek keretösszegeiből áll össze. Ebben az új struktúrában csak a KAP-beavatkozások nagyobb részét, bizonyos közös halászati politikai beavatkozásokat és uniós belügyi beavatkozásokat

(menekültügy, migráció és integráció (MMIA); határigazgatás és vízumügy (HAVE); belső biztonság) irányozzák elő külön („elkülönített források”). A fennmaradó részt egy széles körű értelmezett keretösszegre fogják elkülöníteni (gazdasági, területi és társadalmi kohézió, beleértve a halászatot, a vidéki közösségeket és a turizmust), amelyet a tagállamok a korábbinál nagyobb rugalmassággal irányozhatnak elő, figyelemmel azonban arra, hogy a kevésbé fejlett régiók számára elkülönítsenek egy minimális összegű forrást, és hogy a szociális, éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzések is rendelkezzenek minimális célértékekkel. A Parlament és a Bizottság elnökeinek, valamint a Tanács elnökségének 2025. novemberi ülését követően az a javaslat született, hogy e kezdeti forráselkülönítéshez adódóan a KAP és a közös halászati politika számára elkülönített összegeken kívül vezessenek be egy minimálisan 10%-os vidékfejlesztési célértéket, amely összeg a nemzeti és regionális partnerségi tervek részarányaként értendő³⁰.

59 A források egyetlen keretösszegbe való összevonása ugyan növelni fogja a tagállami forráselosztás rugalmasságát, ám ugyanakkor kevesebb lesz a rálátás az előzetesen a különböző szakpolitikai területekhez rendelt előirányzatokra és csökkenni fog azok átláthatósága, többek között azért is, mert a nemzeti és regionális partnerségi tervek benyújtásakor a költségvetés 25%-ának (a „rugalmassági összeg”) programozására még nem kerül sor. Ennek eredményeként **nehezebb lesz megállapítani, hogy az Unió kollektíven mit is kíván elérni az Alapon keresztül.**

60 Ami az elkülönítési követelményeket illeti, tisztázni kell, hogy miként biztosítják és ellenőrzik a szabályszerűséget³¹. Ez különösen igaz arra, hogy a kevésbé fejlett régiók számára elkülönített összegbe hogyan számítják be azokat az intézkedéseket, amelyek esetében a regionális bontás előzetesen nem ismert. Emellett a javaslat nem határozza meg, hogy a forráselkülönítési követelményt hogyan fogják ellenőrizni az időszak során, mivel a rugalmassági összeget³² csak egy későbbi szakaszban irányozzák elő.

61 A rendelet értelmében a tagállamok a nemzeti és regionális partnerségi terveik végrehajtásához legfeljebb 150 milliárd euró összegben **hitelt** kérhetnek³³, amelynek finanszírozása uniós hitelfelvételből történik: a rendelet ennek megfelelő függő kötelezettségeket hoz létre az uniós költségvetés számára. Ilyen nagyságrendű uniós hiteleszközöket eddig csak olyan kivételes helyzetekre válaszul hoztak létre, mint a Covid19-világjárvány és Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja. A javaslat a **SURE** és a **SAFE** eszközhöz hasonlóan bármely három tagállam esetében 60%-ra korlátozza a

³⁰ A 05/2026. sz. vélemény 19. bekezdése.

³¹ A javaslat 10. cikkének (2) bekezdése.

³² Uo., 14. cikk (2) bekezdés.

³³ Uo., 10. cikk (4) bekezdés, 18. és 19. cikk.

teljes hitelportfólió arányát. Az RRF esetében az összes hitel 84%-át három tagállam vette fel. **Megítélésünk szerint a rendeletnek részletes, szükségletalapú kritériumokat kell tartalmaznia a hitelek elosztására vonatkozóan.**

- 62** A saját forrásokról szóló véleményünkben³⁴ és 2024. évi éves jelentésünkben³⁵ említjük az uniós költségvetést érintő azon kockázatot, hogy az uniós költségvetési mozgástérnek a visszafizetés garantálására történő felhasználása további nemzeti befizetéseket tehet szükségessé az uniós költségvetésbe.
- 63** A nemzeti és regionális partnerségi terveknek legalább 43%-kal kell hozzájárulniuk az **éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzésekhez**³⁶, 14%-kal pedig a **szociális célkitűzésekhez**³⁷. Ezek a minimális célértékek minden tervre vonatkoznak, és a beavatkozási kódontként becsült költségekre alkalmazott, előre meghatározott együttthatók alapján kerülnek kiszámításra. Ez a megközelítés új a szociális célkitűzések tekintetében, és alapvetően eltér az Európai Szociális Alap Plusznak az allokációra és a tematikus koncentrációra vonatkozó korábbi szabályaitól. Korábban arról számoltunk be, hogy a kiadások együttthatókon alapuló nyomon követése erős közelítésekkel jár, ami potenciális túlbecslésekhez vezethet³⁸. **Megítélésünk szerint a javasolt együttthatók némelyikét ismét túlbecsülték**³⁹.

Kiegészítő források és a források felhasználása (11. cikk)

- 64** A javaslat értelmében a tagállamok a nemzeti és regionális partnerségi terveikbe belevehetik más uniós programokban vagy eszközökben való részvételüket is. Ilyenek például a garanciák, pénzügyi eszközök, illetve az Európai Versenyképességi Alap – InvestEU eszköz keretében nyújtott vegyes finanszírozás⁴⁰. Ez a lehetőség ugyan lendületet adhat a más uniós eszközökkel való szinergiáknak, viszont továbbra sem világos, hogyan fog működni a gyakorlatban, miközben az átfedések, a kettős finanszírozás, illetve az outputokról és az elért eredményekről való kettős beszámolás kockázata megnő. **E kockázatok csökkentése érdekében egyértelmű szabályokat kell megállapítani a nyomon**

³⁴ A 04/2026. sz. vélemény 15. bekezdése.

³⁵ A 2024. évi éves jelentés 2.38–2.40. bekezdése.

³⁶ A teljesítménymérési rendelethez irányuló javaslat III. melléklete.

³⁷ A javaslat 10. cikkének (5) bekezdése.

³⁸ A 14/2024. sz. különjelentés IV. és 15–24. bekezdése.

³⁹ A 10/2026. sz. vélemény 33. bekezdése.

⁴⁰ A javaslat 11. cikkének (2) bekezdése.

követésre és a beszámolásra vonatkozóan. A javaslat továbbá nem határoz meg mennyiségi korlátokat arra vonatkozóan, hogy mennyi finanszírozás érkezhetsz más eszközökön keresztül annak érdekében, hogy a nemzeti és regionális partnerségi terv konkrét célkitűzései elérésének biztosítása érdekében.

- 65** A rendelet lehetővé teszi, hogy a tagállamok akár az eredeti tervük benyújtásakor, akár a végrehajtás során külön indoklás nélkül összegeket csoportosíthassanak át a három belügi keretösszeg (AMI, BMV és IS) között⁴¹. Bár ez növeli a rugalmasságot, fennáll annak a kockázata, hogy az átcsoportosítások nem objektív körülményeken fognak alapulni. **A rendeletnek elő kell írnia, hogy a három belügi keretösszeg közötti bármely átcsoportosítást a tagállamnak meg kell indokolnia, és a Bizottságnak ezt objektív kritériumok alapján ellenőriznie kell.**

Költségvetési kötelezettségvállalások (14. cikk)

- 66** A javaslatban foglalt éves **költségvetési kötelezettségvállalások** a nemzeti és regionális partnerségi tervek⁴² tekintetében csökkenő tendenciát mutatnak, enyhébben az MFF első öt évében, majd meredekebben az utolsó kettőben. Ez azt a szándékot tükrözi, hogy a korábbi programozási időszakokhoz képest felgyorsítsák a forrásfelhasználást. A kötelezettségvállalási profil azonban költségvetési soronként eltérő⁴³. Az, hogy az Interregre vonatkozóan nincsenek kötelezettségvállalások, az első évben késleltetheti a programok jóváhagyását és végrehajtását, míg a határokon átnyúló projektek megtervezése és végrehajtása már most is hosszabb időt vesz igénybe, mint a nemzeti projektek végrehajtása.
- 67** Az egyes nemzeti és regionális partnerségi tervekben szereplő **25%-os rugalmassági összegnek**⁴⁴ köszönhetően a tagállamok forrásokat különíthetnek el válságokra a programozási időszak alatt, új prioritásokra a félidős felülvizsgálat időpontjában, illetve meglévő intézkedésekre további forrásokat különíthetnek el. Ez összhangban van azzal, hogy olyan szakpolitikai keretre van szükség, amely ötvözi a kiszámíthatóságot az alkalmazkodóképességgel és a rugalmassággal⁴⁵. Észrevételezzük, hogy az EU-Mercosur megállapodás kapcsán a Bizottság javasolta a tagállamoknak az előreütemezés

⁴¹ Uo., 11. cikk (3) bekezdés.

⁴² Uo., 14. cikk (1) bekezdés és a [03/2026. sz. vélemény](#) 11. bekezdése.

⁴³ Uo., [Pénzügyi és digitális kimutatás](#), 3.2.1.1. táblázat.

⁴⁴ Uo., 14. cikk (2) bekezdés.

⁴⁵ A [04/2025. sz. áttekintés](#) 38–49. bekezdése; a [02/2025. sz. különjelentés](#) 94. bekezdése, valamint a [05/2025. sz. különjelentés](#) 79. és 80. bekezdése.

lehetőségét: lehetségessé válna, hogy az általában a félidős felülvizsgálatra rendelkezésre álló rugalmassági összeg egy részét (körülbelül 45 milliárd eurót) már az eredeti nemzeti és regionális partnerségi terveik benyújtásakor elkülönítsék⁴⁶. Ennek az a célja, hogy már 2028-tól rendelkezésre álljanak további források a mezőgazdasági termelők és a vidéki közösségek szükségleteinek kezelésére. Amint azt [03/2026. sz. véleményünkben](#) megjegyeztük, az, hogy rugalmassági összegeket már az MFF-ről való megállapodás előtt szakpolitikai preferenciák szerint használjanak fel, kárára válik a költségvetés szándékolt rugalmasságának⁴⁷.

Kötelezettségvállalás visszavonása (15. cikk)

68 A javaslat a kötelezettségvállalás visszavonására vonatkozó szabályt a korábbi megosztott irányítású alapok esetében $n+3$ -ról vagy $n+2$ -ről $n+1$ -re szigorítja.

A kötelezettségvállalások visszavonására vonatkozó szigorúbb szabályok ösztönözhetik a gyorsabb felhasználást, javíthatják a költségvetési fegyelmet és csökkenthetik a fennálló kötelezettségvállalásokat, ugyanakkor a támogathatósági és a programozási időszakot is jobban összhangba hozzák⁴⁸. Észrevételezzük azt is, hogy az új teljesítési modell egyes elemei megkönnyíthetik a pénzeszközök gyorsabb kifizetését, az alábbiak révén:

- a korábbi időszakokénál nagyobb összegű előfinanszírozás;
- a tagállamok teljesen rugalmasan dönthetnek el, hogy mely mérföldköveket és célértékeket foglalják bele a kifizetési kérelmekbe, szemben az RRF részletfizetési alapú megközelítésével;
- korai, a projektek megkezdéséhez kapcsolódó mérföldköveket is be lehet iktatni (ilyen pl. a kiválasztási kritériumok jóváhagyása, a szerződések aláírása vagy a reformok teljesítése), így már a végrehajtás befejezése előtt sor kerülhet kifizetésekre, azzal a fenntartással, hogy ezeket az összegeket vissza lehet fizettetni, ha az intézkedés végső mérföldköve vagy célértéke nem teljesül ([138. bekezdés](#));
- a nemzeti és regionális partnerségi terveket rugalmasan lehet módosítani, amennyiben végrehajtási nehézségek merülnek fel;
- a kötelezettségvállalás visszavonására vonatkozó szabályt a tervek szintjén (tehát nem a nemzeti és regionális partnerségi tervek fejezeteinek szintjén) alkalmazzák, ami több

⁴⁶ *Outcome document from the meeting of 7 January 2026 of the EU agriculture ministers*, 2. o.

⁴⁷ A [03/2026. sz. vélemény](#) 12. bekezdése.

⁴⁸ A [05/2019. sz. áttekintés](#), 34–69. bekezdése; a [01/2023. sz. áttekintés](#) 23. bekezdése; a [02/2025. sz. vélemény](#) 36. és 37. bekezdése.

lehetőséget ad a tagállamoknak a nemzeti és regionális partnerségi tervek fejezetei és intézkedései késedelmeinek ellensúlyozására.

Mivel azonban az új teljesítési modell jelentősen eltér az előző modellel, nehéz megjósolni, hogy a gyakorlatban milyen ütemben valósul meg a végrehajtás, így azt is, hogy milyen hatást gyakorol a javasolt $n+1$ szabály a kötelezettségvállalás visszavonásának kockázatával érintett összegekre.

- 69** Továbbá, mivel a végrehajtás általában későn kezdődik⁴⁹, és mivel a tagállamoknak még az új teljesítési modellhez kell alkalmazniuk eljárásaikat és rendszereiket, a kötelezettségvállalás-visszavonási szabályoknak ez a szigorodása az időszak első éveiben gondokat okozhat. Az első évek magas költségvetési kötelezettségvállalásai és a szigorúbb kötelezettségvállalás-visszavonási szabályok együttesen tovább növelhetik a tagállamok közigazgatási kapacitására nehezedő nyomást.

Nemzeti hozzájárulások (20. cikk)

- 70** A nemzeti hozzájárulások fontosak az uniós finanszírozás hatásának kiaknázása, a felelősségvállalás előmozdítása, valamint a hatékony és eredményes forrásfelhasználás ösztönzése szempontjából⁵⁰. A javaslat fenntartja azt az elvet, hogy a kötelező nemzeti hozzájárulás mértékét differenciálni kell regionális fejlettségi szint szerint, kivéve az elkülönített előirányzatokból finanszírozott KAP jövedelemtámogatási beavatkozások esetében. A nemzeti hozzájárulásokat előzetes költségbecslések alapján határozzák meg; e becslések pontosságát utólag nem ellenőrzik, más szóval a végrehajtási szakaszban nem kerül sor a tényleges nemzeti társfinanszírozási arány ellenőrzésére. Ez azzal a kockázattal jár, hogy a valósánál magasabbra becsült költségek esetén a tényleges nemzeti hozzájárulás alacsonyabb lesz, és ezt a végrehajtás során nem észlelik. Az, hogy az előírt nemzeti hozzájárulás teljesül-e, ezért teljes mértékben a költségbecslések megalapozottságán fog múlni, és különösen azon, hogy nem történt-e lényeges túlbecslés. **Ezért a megbízható becslések biztosítása érdekében meg kell erősíteni a költségbecslési eljárást (86–89. bekezdés).**

⁴⁹ A 01/2023. sz. áttekintés 45. és 46. bekezdése; a 17/2018. sz. különjelentés 4–18. és 83. bekezdése.

⁵⁰ A 04/2025. sz. áttekintés 58. bekezdése.

- 71** Azon KAP-beavatkozások esetében, amelyekhez nemzeti hozzájárulás szükséges, a szabályok aszerint különböznek, hogy a finanszírozás elkülönített vagy nem elkülönített KAP-forrásokból származik-e. Előbbi esetben a nemzeti hozzájárulást a közkiadás arányában, utóbbi esetben a becsült költségek alapján kell kiszámítani, ami fokozza az összetettséget⁵¹.
- 72** Azoknál az intézkedéseknél, amelyeknél a regionális bontás előzetesen nem ismert, a népességgel súlyozott átlag határozza meg az alkalmazandó nemzeti rátát. Ez a megközelítés pragmatikus, viszont azzal a kockázattal jár, hogy a kedvezőbb átlagos arány érdekében pontatlan földrajzi allokációra ösztönöz, ami korlátozhatja a kevésbé fejlett vagy átmeneti régiók számára az intézkedés előnyeit.
- 73** Különösen az uniós belügyi beavatkozások esetében, ahol számos projekt több régióra terjed ki, de nemzeti érdekű, a javaslat a 2021–2027-es standard társfinanszírozási arányokhoz képest bonyolultabb (például vészhelyzetek esetén 75% vagy akár 100%)⁵². Ha népességgel súlyozott átlagokat számítanak, az zavart kelthet, növelheti az adminisztratív költségeket és pontatlanságokat okozhat. **Megítélésünk szerint ha egységes nemzeti hozzájárulási mértéket alkalmaznának, az mérsékelné az összetettséget.**

Nemzeti és regionális partnerségi tervek (III. cím)

- 74** A nemzeti és regionális partnerségi tervek elkészítésére és kialakítására vonatkozó rendelkezések tükrözik a 2023–2027-es KAP stratégiai tervekhez és az RRF terveihez használt rendelkezéseket. Ez a megközelítés azonban új a kohéziós politika és az uniós belügyi beavatkozások esetében. A nemzeti és regionális partnerségi terveket vagy módosított terveket a Bizottság pozitív értékelését követően tanácsi szinten kell elfogadni, ami újdonság a megosztott irányítás alá tartozó alapok esetében.
- 75** Az egységes terv szerkezete keretében a hatékony és eredményes végrehajtás többek között a felelősségi körök egyértelmű megosztásától, valamint a nemzeti és regionális partnerségi terv végrehajtásáért felelős nemzeti és regionális hatóságok közötti megbízható koordinációtól függ, többek között attól, hogy pontosan körülhatárolják, milyen intézkedések tartoznak a hatáskörükbe, és ez csak a nemzeti és regionális partnerségi tervek kidolgozását követően értékelhető teljeskörűen.

⁵¹ A [javaslat](#) 20. cikkének (4) bekezdése és 35. cikke.

⁵² Az [\(EU\) 2021/1147 MMIA-rendelet](#) 15. cikke; az [\(EU\) 2021/1148 HAVE-rendelet](#) 12. cikke; az [\(EU\) 2021/1149 BBA-rendelet](#) 12. cikke.

- 76** A tagállamoknak 2028 januárjáig be kell nyújtaniuk végleges terveiket és hitelkérelmeiket⁵³, ami a 2028-as előfinanszírozási részletre való jogosultság feltétele is⁵⁴. Ennek az ütemtervnek a teljesítése nehézséget jelenthet, mivel a tervek elkészítése – a javasolt rendelet elfogadásával párhuzamosan – a tagállamokon belül és a Bizottsággal folytatott intenzív munkát és koordinációt igényel. Az új teljesítési modell működéséhez nemzeti és regionális szinten jelentős adminisztratív változások is szükségesek. **Ennek az alkalmazkodási folyamatnak a kezelése korai informális programozási párbeszéd, egyértelmű és időszerű iránymutatás – többek között a jelentős károkozás elkerülését célzó elvvel kapcsolatban⁵⁵ –, valamint a szükséges, felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok gyors előterjesztése révén lehetséges.**
- 77** Egy intézkedés akkor támogatható, ha a végrehajtás 2028. január 1-je után kezdődik⁵⁶. Amint arról korábban beszámoltunk, **a kétértelműség elkerülése érdekében az intézkedés „kezdetét” – beleértve az alapul szolgáló műveleteket is – az első jogi kötelezettségvállalás időpontjaként kell meghatározni⁵⁷. A rendeletnek a reformok tekintetében is tisztáznia kell, hogy mi minősül egy intézkedés kezdetének.**

A tervekben kezelt kihívások és célkitűzések (22. cikk)

- 78** A nemzeti és regionális partnerségi terveknek a prioritások, valamint az uniós stratégiák és ajánlások széles körére kell figyelemmel lenniük, beleértve az európai szemesztert, a digitális évtizedet és a nemzeti energia- és klímaterveket. Az RRF kapcsán szerzett tapasztalatunk szerint a tagállamok számára nehéz lehet olyan intézkedéseket kidolgozni, amelyek az összes prioritást felölelik⁵⁸.
- 79** A programozásészszerűsítése érdekében egyértelműen elő kell írni, hogy a tagállamok mit foglaljanak bele nemzeti és regionális partnerségi terveikbe, hogy a tervek egyszerre legyenek egységesek, nem túl összetettek, de azért kellően részletesek is. A nemzeti és regionális partnerségi tervekben kimutathatónak kell lennie, hogy azok „megfelelő módon járulnak hozzá” a konkrét szakpolitikai területekhez, támogatják az európai érdekű

⁵³ A [javaslat](#) (29) preambulumbekkezdése és 18. cikkének (3) bekezdése.

⁵⁴ Uo., 17. cikk.

⁵⁵ A [teljesítménymérési rendeletre irányuló javaslat](#) (5) preambulumbekkezdése.

⁵⁶ A [javaslat](#) 21. cikkének (3) bekezdése.

⁵⁷ A [2024. évi éves jelentés](#) 11.25; a [2023. évi éves jelentés](#) 11.22. bekezdése.

⁵⁸ A [02/2025. sz. áttekintés](#) 97–102. bekezdése.

projekteket, és forrásokat különítenek el valamennyi kategóriájú régió számára⁵⁹. Miközben a javaslat széles körű kötelezettségeket ír elő, olyan alapfogalmakat hagy meghatározatlanul, mint „megfelelő hozzájárulás”, „jelentős rész” és „erőforrások összpontosítása”). Ezekre azonban szükség van, hogy fel lehessen mérni a szükséges ambíciószintet, vagyis azt, hogy a Bizottság milyen szintű forráselkülönítést tartana megfelelőnek vagy elégséges mértékűnek az érintett szakpolitikai területek tekintetében. A javaslat a Bizottság értékelési kritériumait sem tartalmazza. Az RRF kapcsán szerzett tapasztalatok azt mutatták, hogy a „jelentős rész” fogalma részben továbbra is szubjektív⁶⁰. **A bizonytalanság csökkentése és a tagállamok egységes kezelése érdekében egyértelmű fogalom meghatározásokra, iránymutatásokra és átlátható értékelési kritériumokra van szükség a nemzeti és regionális partnerségi tervek vonatkozásán.**

Az intézkedések, valamint a kapcsolódó mérföldkövek és célértékek meghatározása (22. cikk)

- 80** A nemzeti és regionális partnerségi terveknek fejezetenként le kell írniuk az összes beruházási és reformintézkedést, megadva azok indikatív ütemtervét, célcsoportjait, területi dimenzióját (NUTS-2 vagy NUTS-3) és földrajzi kiterjedését⁶¹. A nemzeti intézkedések esetében nehéz előzetesen pontosan meghatározni a területi kiterjedést, ezért az csak tájékoztató jellegűnek tekinthető. Minden intézkedésnél meg kell adni a mérföldköveket és célértékeket, indikatív ütemtervvel, kifizetési értékekkel, a területi kiterjedéssel és azzal együtt, hogy az egyes intézkedésekért mely irányító hatóság felelős. **Mivel a mérföldkövek és célértékek teljesítése kifizetéseket von maguk után, azokat a jogbiztonság kedvéért egyértelműen meg kell határozni⁶². A Bizottságnak azt is biztosítania kell, hogy a nemzeti és regionális partnerségi tervekben foglalt reformok a Szerződések szerinti uniós hatáskörbe tartozzanak.**
- 81** A célértékeknek a [teljesítményrendeletre irányuló javaslat](#) I. mellékletében meghatározott outputmutatók jegyzékén kell alapulniuk, kivéve a kellően indokolt esetekben, a Bizottsággal egyetértésben⁶³. Ez pozitív lépés az RRF-ben foglaltakhoz képest a nagyobb

⁵⁹ A [javaslat](#) 22. cikkének (2) bekezdése.

⁶⁰ A [21/2022. sz. különjelentés](#) 45–53. és 116. bekezdése.

⁶¹ A [javaslat](#) 22. cikke.

⁶² A [26/2023. sz. különjelentés](#) 82. bekezdése; a [02/2025. sz. áttekintés](#) 27. bekezdése; a [2023. évi éves jelentés](#) 11.27. bekezdése.

⁶³ A [javaslat](#) 22. cikkének (2) bekezdése.

összehasonlíthatóság és harmonizáció felé⁶⁴. Véleményünk szerint az I. mellékleten kívüli mutatók alkalmazását a feltétlenül szükséges minimumra kell korlátozni⁶⁵. Hiányosságokat állapítottunk meg azonban a javaslat I. mellékletében meghatározott több output- és eredménymutatóban ([III. melléklet](#)). Egyes mutatók tartalma különösen általános, és ezek igen eltérő értelmezéseknek adnak teret hatályukat és tartalmukat illetően. Ráadásul egyes mutatók eljárási vagy adminisztratív lépésekre összpontosítanak, nem pedig kézzelfogható outputok vagy eredmények megvalósítására: erre már az RRF-fel kapcsolatos munkánk során is rámutattunk. **A szabványosított outputmutatók listájának kellően pontosnak és átfogónak kell lennie ahhoz, hogy megfelelően lefedje a nemzeti és regionális szinten végrehajtandó intézkedések széles körét. A rendeletnek lehetővé kell tennie, hogy adott esetben a saját mellékletéből vett eredménymutatókat is fel lehessen használni célértékként. Hasznos lehet továbbá, ha a tagállamokkal együttműködve szabványosított mérföldköveket állapítanak meg.**

82 Az Európai Alapról szóló javaslat és a [teljesítményről szóló rendeletre irányuló javaslat](#) között vannak egyes eltérések, amelyeket össze kell egyeztetni. A teljesítménymérési rendeletre irányuló javaslat előírása szerint az intézkedés végső mérföldkövét vagy célértékét a rendelet I. mellékletben szereplő outputmutatók egyike révén kell meghatározni az intézkedés végső mérföldkövét vagy célértékét, míg az Európai Alapra irányuló javaslat azt írja elő, hogy a célértékek meghatározásához outputmutatókat kell használni, mérföldköveket azonban nem. **A rendeleteknek egyértelművé kell tenniük, hogy egy intézkedéshez több outputmutató is kiválasztható-e, hogy ezeknek az összes vagy csak a végső célértékre kell-e vonatkozniuk, és hogy lehet-e outputmutatókat használni végső mérföldkövek meghatározásához.**

83 Minden mérföldkőhöz és célhoz előzetesen „kifizetési értéket”⁶⁶ rendelnek, de nem egyértelmű, hogy ezek az értékek az egyes mérföldkövek vagy célértékek relatív fontosságát tükrözik-e, az elérésükhöz szükséges becsült költségekkel állnak-e arányban, vagy valami más megközelítést követnek. Az egyértelműség különösen fontos azon mérföldkövek esetében, amelyek teljesítése nem igényel jelentős költségeket (például az olyan előkészítő lépések, mint a pályázati felhívás közzététele), valamint a reformok esetében. **Egyértelmű és időszerű iránymutatásra van szükség arra vonatkozóan, hogyan kell kiszámítani a „kifizetési értékeket” és a „reformokra elkülönített összegeket”⁶⁷.**

⁶⁴ A 21/2022. sz. különjelentés 90. bekezdése; az 02/2025. sz. áttekintés 30. bekezdése.

⁶⁵ A 10/2026. sz. vélemény 15. bekezdése.

⁶⁶ A javaslat 4. cikkének (13) bekezdése.

⁶⁷ Uo.

- 84** A reformokat illetően harmonizált keret és közös értékelési kritériumok híján megeshet, hogy hasonló reformok különböző szintű finanszírozásban részesülnek, de az is, hogy eltérő ambíciószintű reformok finanszírozása hasonló. **A rendeletnek biztosítania kell, hogy a reformok értékelése közös elvek alapján történjen, elősegítve ezzel, hogy a tagállamok egyenlő bánásmódban részesüljenek.**
- 85** A KAP-beavatkozásokhoz kapcsolódó kifizetéseket az elért eredmények alapján lehet teljesíteni, megőrzendő a folytonosságot a jelenlegi KAP-val. A területalapú kifizetések esetében például véleményünk szerint ez azt jelenti, hogy a tagállamoknak nyújtott kifizetések a beavatkozás által lefedett hektárok számát (megvalósított output) tükrözik, nem pedig azt, hogy sikerült-e elérni a tervben meghatározott konkrét hektárszámot (mértőldkő, illetve célérték). A javaslat azonban nem határozza meg, hogy mely KAP-beavatkozások legyenek outputalapúak, és melyek alapuljanak mértőldkövek és célértékek teljesítésén. Ezt egyértelművé kell tenni annak meghatározásával, hogy legalább a területalapú és állatállomány-alapú beavatkozásokat, valamint az output-egységen alapuló beavatkozásokat⁶⁸ outputalapúnak kell tekinteni.

Költségbecslés (22., 23. és 25. cikk)

Költségszámítás a nemzeti és regionális partnerségi terv jóváhagyásában

- 86** Az uniós támogatás nem a felmerült támogatható költségeken, hanem becsült költségeken alapul, ami döntő fontosságúvá teszi a becslések minőségét. Az RRF-fel kapcsolatos ellenőrzésünk hiányosságokat tárt fel a költségszámításokban: kevés bizonyíték támasztotta alá azokat, elkészítésükhöz pedig nem egységes módszereket használtak⁶⁹. Feltártunk néhány olyan esetet is, amikor a becsült költségek még magas infláció mellett is meghaladták a tényleges költségeket⁷⁰.
- 87** A javaslat előírja, hogy a becsült költségek legyenek reálisak, észszerűek, a költséghatékonyság és a gondos pénzgazdálkodás szempontjából megfelelőek, és álljanak arányban a várható hatással⁷¹. A nemzeti és regionális partnerségi tervek sablonja⁷² azonban csak a becslések megalapozottságának és észszerűségének indokolását írja elő, ami azzal a kockázattal jár, hogy a tagállamok nem szolgáltatnak elegendő információt, ami

⁶⁸ Uo., 35. cikk (1) bekezdés a)–g) és o)–r) pont.

⁶⁹ A 21/2022. sz. különjelentés 69. bekezdése.

⁷⁰ A 13/2025. sz. különjelentés 47. bekezdése.

⁷¹ A javaslat 22. cikke (2) bekezdésének d) pontja.

⁷² Uo., V. melléklet, 7. pont.

hiányos értékeléséhez vezethet a Bizottság részéről. **Követelményként elő kell írni a koherens, bizonyítékokon alapuló költségszámítást, amelyet ellenőrizhető dokumentáció (ellenőrzési nyomvonal) támaszt alá. Egyértelmű értékelési kritériumokat kell koherens módon meghatározni (rendelet és mellékletei), és lehetőség szerint szabványosított módszereket vagy egységköltségeket kell alkalmazni.**

Költségszámítás a végrehajtás során

- 88** A javaslat előírja, hogy a tagállamok a végrehajtás során mindvégig biztosítsák a becsült költségek valóságosságát és észszerűségét, és hogy szükség esetén kérjenek módosításokat⁷³. Előírja továbbá, hogy a félidős felülvizsgálat foglalja magában a terv hatálya alá tartozó intézkedések becsült összköltségének felülvizsgálatát⁷⁴.
- 89** A javaslat azonban nem határozza meg, hogy a gyakorlatban mit várnak el a tagállamoktól, például hogy milyen gyakran kell felülvizsgálni a költségeket, milyen információkat kell frissíteni, vagy hogy milyen nyomkövetési és beszámolási intézkedéseket kell bevezetni. Ez megnehezíti a szabályszerűség ellenőrzését. Nem egyértelmű a költségek félidős felülvizsgálatának hatóköre sem, elsősorban hogy minden intézkedésre vonatkozóan újra kell-e értékelni a költségbecsléseket, vagy csak azokra nézve, amelyek tekintetében változtatásokat javasolnak. **A költségbecslések egységes volta és megbízhatósága érdekében tisztázni kell a költség-felülvizsgálatok gyakoriságát és hatókörét, valamint azt, hogy a beszámolás tekintetében mi legyen előírva.**

A nemzeti és regionális partnerségi tervek értékelése (23. cikk)

- 90** A Bizottságnak a tagállamok által benyújtott minden egyes eredeti vagy módosított tervet értékelnie kell⁷⁵, de a javaslat nem tartalmaz sem előre meghatározott kritériumokat tartalmazó strukturált értékelési keretet, sem minősítési táblázatot. Ezeket az elemeket az RRF-rendelet határozta meg. Megállapítottuk ugyanakkor, hogy az RRF értékelései nem voltak következetesek a nyomkövethetőség tekintetében, és azokat nem egységes módon végezték el, illetve dokumentálták⁷⁶. Az RRF-fel kapcsolatos tapasztalatok és ajánlásaink alapján **a rendeletnek egyértelmű értékelési módszertant kell tartalmaznia a nemzeti és regionális partnerségi tervek vonatkozóan az egyenlő bánásmód és az**

⁷³ Uo., 24. cikk (7) bekezdés.

⁷⁴ Uo., 25. cikk (2) és (3) bekezdés.

⁷⁵ Uo., 23. cikk (1) bekezdés.

⁷⁶ A 21/2022. sz. különjelentés 113. bekezdése.

objektív jóváhagyási döntések érdekében. Az eljárásokat (és azok dokumentálásának módját) szabványosítani kell annak érdekében, hogy a Bizottság értékelései kellően egységesek és átláthatóak legyenek.

- 91** A rendelet lehetővé teszi, hogy a Bizottság kellően indokolt esetekben olyan terveket is jóvá hagyjon, amelyek a szabályozási követelményeknek nem teljes mértékben megfelelő intézkedéseket tartalmaznak⁷⁷. A tagállamok belefoglalhatnak ilyen intézkedéseket a kifizetési kérelmekbe, de a kifizetéseket mindaddig vissza kell tartani, amíg az esetleges hiányosságokat nem orvosolják⁷⁸. A javaslat nem épít az RRF végrehajtásában bevált gyakorlatra, olyan horizontális mérföldkövek alkalmazására, amelyek nemteljesítése esetén, ha irányítási és kontrollintézkedésekkel kapcsolatban súlyos meg nem felelésre derült fény, minden kifizetést vissza lehet tartani. **Ilyen irányítási és kontrollmérföldkövek alkalmazásának köszönhetően – tekintve különösen az irányítási és kontrollrendszerek kulcskövetelményeinek változásait – erősebb bizonyosságot lehetne nyújtani, mivel a tagállamok ösztönözve éreznék magukat irányítási és kontrollrendszereik eredményes működtetésére és az Unió pénzügyi érdekeinek védelmével kapcsolatos kötelezettségeik teljesítésére.**

A nemzeti és regionális partnerségi tervek módosítása (24. cikk)

- 92** A hétéves programozási időszak – beruházásainak és reformjainak minden részletével – elkerülhetetlenül kiigazításokat tesz szükségessé az időszak során. A rendelet lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy módosítsák terveiket⁷⁹, és egyszerűsített eljárást vezet be a célérték 5%-ánál kisebb elírási jellegű korrekciókra és egyszeri „kisebb” kiigazításokra⁸⁰. Az ilyen kiigazításokat aktualizált költségbebecsléseknek kell kísérniük, ami előrelépés az RRF-hez képest. Ezek a rendelkezések növelni fogják a rugalmasságot és csökkentik az adminisztratív költségeket. A módosításokban átlátható összevetésben fel kell tüntetni a kötelezettségvállalások eredeti és felülvizsgált összegét, és minden módosítást alá kell vetni a Bizottság ellenőrzésének. Amennyiben egy intézkedés ambíciószintje csökken, a kifizetési értékeket elvben ennek megfelelően ki kell igazítani. **A Bizottságnak nyomon kell követnie és szisztematikusan ellenőriznie kell, hogy az egymást követő kiigazítások együttes hatása nem gyengíti-e a terv általános ambíciószintjét.**

⁷⁷ A javaslat 23. cikkének (5) bekezdése.

⁷⁸ Uo., 23. cikk (8) bekezdés.

⁷⁹ Uo., 24. cikk (1) bekezdés.

⁸⁰ Uo., 24. cikk (6) bekezdés.

Uniós Támogatási Eszköz (IV. cím)

- 93** A javasolt Uniós Támogatási Eszköz, amelynek teljes költségvetése közel 72 milliárd euró, a következőkből áll: egy 8,7 milliárd euró összegű költségvetési tartalék⁸¹, amely lehetővé teszi a Bizottság számára a felmerülő kihívások és az új uniós prioritások kezelését, valamint egy 63,2 milliárd euró összegű keret, amely 14 különböző uniós intézkedés⁸² finanszírozására szolgál több szakpolitikai területen. Ezek az intézkedések a különböző szakpolitikai eszközökön belül már léteznek a jelenlegi jogi keretben, és saját költségvetési előirányzatokkal is rendelkeznek. Az egyik ilyen a jelenlegi **Technikai Támogatási Eszköz**, amely a nemzeti reformok végrehajtásában támogatja a tagállamokat.
- 94** Az új elemek abból adódnak, hogy ezeket az intézkedéseket egyetlen eszközben egyesítik. A Bizottságnak bizonyos fokú döntési szabadsága lesz arra nézve, hogy az Uniós Támogatási Eszközön⁸³ belül hogyan ossza el a forrásokat az éves költségvetési eljáráson kívül. A 2027 utáni időszakra nézve csak három intézkedés esetében létezik indikatív allokáció⁸⁴, amint azt a **3. ábra** mutatja. Ez az allokáció csaknem megháromszorozná a belügyi tematikus eszközre (AMI, BMV, IS) jelenleg rendelkezésre álló összegeket, elérve a 25 milliárd eurót, és megkétszerezné azokat a forrásokat, amelyek a jelenlegi Európai Unió Szolidaritási Alapja (amelyből az Uniós Támogatási Eszköz keretében az uniós szolidaritási intézkedés lesz), illetve a 2023–2027-es KAP „mezőgazdasági tartaléka” (az Uniós Támogatási Eszköz keretében: „egységes biztonsági háló”) számára állnak rendelkezésre. Észrevételezzük, hogy a finanszírozás „kiegyensúlyozott elosztására” vonatkozó követelmény⁸⁵ ellenére a három intézkedés finanszírozása teszi ki az összes, vagyis 14 intézkedésre javasolt teljes költségvetés 82%-át.

⁸¹ Uo., 26. és 33. cikk.

⁸² Uo., XV. melléklet.

⁸³ Uo., 31. cikk (1) bekezdés.

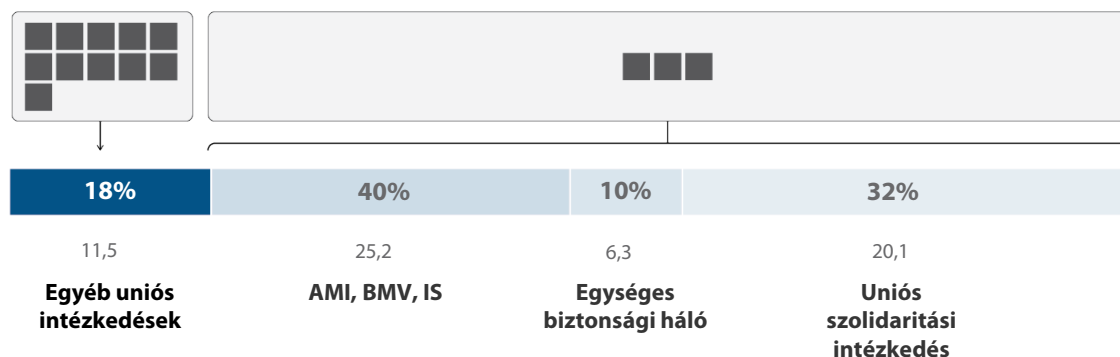
⁸⁴ Uo., **Pénzügyi és digitális kimutatás**, 3.2.1.1. táblázat.

⁸⁵ Uo., 31. cikk (1) bekezdés.

3. ábra | Az Unió Támogatási Eszköz 14 intézkedésének indikatív költségvetése a javaslat XV. melléklete szerint

(összegek milliárd euróban)

■ 1 négyzet = 1 intézkedés

Forrás: Bizottsági adatok számvevőszéki elemzése.

- 95** A Bizottság a jelenlegi belügyi tematikus eszközhöz hasonlóan szabadon választhatná meg a végrehajtás irányítási módját (közvetlen, közvetett, megosztott irányítás)⁸⁶, valamint az egyedi igényeknek leginkább megfelelő támogatási formát (vissza nem térítendő támogatások, közbeszerzés, pénzügyi eszközök, vegyes finanszírozás vagy költségvetési biztosítékok)⁸⁷.
- 96** A gondos pénzgazdálkodás biztosítása és az Unió pénzügyi érdekeinek nem uniós országokkal szembeni védelme érdekében a javaslat kötelező elemeket ír elő a nem uniós országokkal kötött társulási megállapodásokban⁸⁸, például a [költségvetési rendelet](#) és az [OLAF-rendelet](#) szerinti szükséges hozzáférés biztosítását, valamint az uniós jogszabályoknak⁸⁹ és az Európai Unió Bírósága ítéleteinek közvetlen végrehajtását⁹⁰. Észrevételezzük azonban azt is, hogy a javaslat értelmében a nem társult nem uniós országokban működő jogalanyok is jogosultak közvetlen vagy közvetett végrehajtás keretében történő fellépésekben való részvételre⁹¹. Az ilyen jogalanyok esetében a pénzeszközök szabálytalan felhasználásának nagyobb kockázata áll fenn, amikor a szóban forgó nem uniós országot nem köti társulási megállapodás, mivel ilyen esetben nincsen az

⁸⁶ Uo., 26. cikk (2) bekezdés.

⁸⁷ Uo., 26. cikk (3) bekezdés.

⁸⁸ Uo., 28. cikk (2) bekezdés.

⁸⁹ Az [EUMSZ](#) 299. cikke.

⁹⁰ A [javaslat](#) 28. cikke (2) bekezdésének d) pontja.

⁹¹ Uo., 30. cikk.

uniós jogszabályok végrehajtására, illetve az információkhoz és dokumentumokhoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó kötelező erejű megállapodás.

97 A javaslat által előírányzott másik biztosíték az, hogy a biztonságot vagy a közrendet – különösen az Unió vagy a tagállamok stratégiai eszközeit és érdekeit – érintő odaítélési eljárások feltételeit „szigorítani” kell⁹². **A rendelkezéseket azonban tovább kell pontosítani a következők meghatározása révén:**

- az „odaítélési eljárás” jelentése: vagy az Unió Támogatási Eszközön keresztül odaítélt közbeszerzés, vagy vissza nem térítendő támogatás, vagy mindkettő;
- a „szigorítás” jellege, legyen szó akár a részvételből való kizárásról, akár valami másról;
- a „stratégiai eszközök és érdekek” fogalmának pontosítása;
- fennáll-e az odaítélési eljárások korlátozásának lehetősége vagy egyértelmű kötelezettsége⁹³.

Közös agrárpolitika (V. cím)

98 A javaslat jelentős strukturális változást jelent a KAP finanszírozásában. Megszünteti a jelenlegi „kétpilléres struktúrát”, amely különválasztotta a mezőgazdasági termelőknek nyújtott közvetlen kifizetéseket és a piaci intézkedéseket (I. pillér – EMGA) a vidékfejlesztési támogatástól (II. pillér – EMVA). A legtöbb mezőgazdasági beavatkozást a jelenleg a KAP két pillére alá tartozó eszközök többségét átcsoportosító „elkülönített” összegből⁹⁴, míg néhányat, például a területi és helyi együttműködési kezdeményezéseket, valamint a tudásmegosztás és az innováció támogatását a nem elkülönített összegből finanszíroznák.

99 A javaslat fenntartja négy beavatkozástípus – köztük egyes területalapú és állatállomány-alapú jövedelemtámogatási beavatkozások – 100%-os uniós finanszírozását⁹⁵. Az összes támogatható közkiadás legalább 30%-át kitevő nemzeti hozzájárulás szükséges az összes többi elkülönített kiadáshoz, amelyek főként vidékfejlesztési és ágazati beavatkozásokra terjednek ki. A nem elkülönített kiadásokra vonatkozó nemzeti hozzájárulások mértékét a „regionális fejlesztési” szint alapján határozzák meg (70–72. bekezdés), kivéve az

⁹² Uo., 30. cikk (3) bekezdés.

⁹³ A költségvetési rendelet 136. cikke.

⁹⁴ A javaslat 10. cikke (2) bekezdésének ii. pontja és 35. cikkének (3) bekezdése.

⁹⁵ Uo., 20. cikk (4) bekezdés.

iskolaprogramok esetében, amelyeknél a minimális nemzeti hozzájárulás 30% lesz.

A támogatási arányokat (a művelethez hozzájáruló közkiadások összegét) illetően a javaslat a 2023–2027-es KAP-hoz képest szűkebb tartományt határoz meg. Magasabb támogatási arány lesz kötelező a fiatal mezőgazdasági termelőket célzó beruházások esetében, illetve választható az olyan beavatkozásoknál, mint a generációs megújulás, valamint a kutatás és innováció⁹⁶.

- 100** A javaslat viszonylag kevés változtatást tartalmaz a tagállamok számára jelenleg rendelkezésre álló KAP-beavatkozástípusok tekintetében. Csak egy teljesen új beavatkozástípust – a mezőgazdasági helyettesítési szolgáltatásokat – illesztettek be, több beavatkozást pedig összevontak. Terveikben a tagállamoknak ismertetniük kell minden egyes beavatkozást, amelyet elvégeznek, az alkalmazandó támogathatósági feltételekkel egyetemben. A KAP-beavatkozásokat és a KAP kontrollrendszereire vonatkozó egyedi rendelkezéseket a [KAP-javaslatokról szóló véleményünkben](#) értékeljük.

Legkülső régiók (VI. cím)

- 101** A javaslat a legkülső régiókra vonatkozó rendelkezéseket egyesít a kohézió, a mezőgazdasági és a halászati politika terén, de a továbbiakban nem különít el külön költségvetést e régiók támogatására. Következésképpen a tagállamoknak a nemzeti és regionális partnerségi terveik nem elkülönített előirányzataiból kell forrásokat elkülöníteniük; alternatív megoldásként a legkülső régiók olyan beavatkozásokból is részesülhetnek, amelyek a kevésbé fejlett régiókra, a belügyekre vagy a KAP- és a KHP-beavatkozásokra elkülönített összegek hatálya alá tartoznak. [05/2026. sz. véleményünk](#) ismerteti a mezőgazdaságot érintő főbb változásokat⁹⁷. A rendelet előírja, hogy a tagállamok foglaljanak bele terveikbe a legkülső régiók állandó és strukturális korlátainak kezelésére irányuló intézkedéseket, de döntési szabadságot hagy nekik arra, hogy konkrét szükségleteik és gondjaik alapján határozzanak meg a célkitűzésekre irányuló intézkedéseket.

⁹⁶ Uo., 35. cikk (4) és (8) bekezdés.

⁹⁷ A [05/2026. sz. vélemény](#) 3. háttérmagyarázata.

A terv irányítása (VII. cím)

Tervhatóságok (49. cikk)

102 A tagállamoknak lehetőségük lesz arra, hogy a nemzeti és regionális partnerségi tervek irányítására egy vagy több irányító hatóságot, kifizető ügynökséget és ellenőrző hatóságot hozzanak létre⁹⁸. Ennek a felépítésnek köszönhetően saját közigazgatási struktúráiknak megfelelően szervezhetik meg nemzeti és regionális partnerségi terveik végrehajtását. Mivel az egyes nemzeti és regionális partnerségi tervek különböző szakpolitikai területeket fognak ötvözni, **egyértelművé kell tenni a tervhatóságok felelősségi körét, nemzeti és regionális szinten is.**

103 A ténylegesen felmerült költségek megtérítéséről a mérföldkövek és célértékek teljesítésén alapuló kifizetésekre való áttérés szükségessé tenné az irányítási és kontrollrendszereknek az alapvetően eltérő kulcskövetelmények szerinti módosítását⁹⁹ (**118.** bekezdés). A javaslat feltehetően alábecsüli a hatóságok alkalmazkodásának szükséges mértékét, amikor a jelenlegi rendszerek folytonosságát tételezi fel, és emiatt csak az új irányító hatóságok rendszerellenőrzését követeli meg¹⁰⁰. **Megítélésünk szerint az ellenőrző hatóságnak a korábbi irányító hatóságokat és közreműködő szervezeteket is rendszerellenőrzésnek kell alávetnie, mielőtt a Bizottság bármilyen kifizetést folyósítana.**

Koordináló hatóság (50. cikk)

104 A rendelet koordináló hatóság létrehozását írja elő, amennyiben egy tagállam egynél több irányító hatóságot jelöl ki a nemzeti és regionális partnerségi terv végrehajtására¹⁰¹. **Tisztázni kell a koordináló és az irányító hatóságok szerepkörét,** beleértve a koordináló hatóság által átruházható funkciókat is. Mivel a koordináló hatóság a tervek szintjén egyfajta központ szerepét töltene be, ám felügyeleti funkciója nem lenne, ezért úgy véljük, hogy **nem elég a javaslat által tagállamonként előírt egyetlen vezetői nyilatkozat, hanem a koordináló hatóság által benyújtandó megbízhatósági dokumentumoknak¹⁰² a kifizetéseket kérő valamennyi irányító hatóság vezetői nyilatkozatait is tartalmaznia kell.**

⁹⁸ A javaslat 49. cikkének (1) bekezdése.

⁹⁹ Uo., IV. melléklet.

¹⁰⁰ Uo., 49. cikk (2) bekezdés és 53. cikk (3) bekezdés.

¹⁰¹ Uo., 49. cikk (3) bekezdés és 50. cikk.

¹⁰² Uo., 50. cikk e) és f) pont, 51. cikk (1) bekezdés k) pont, XII. melléklet.

Irányító hatóságok (51. cikk)

- 105** Továbbra is az irányító hatóságok felelősek a műveletek kiválasztásáért és az irányítási ellenőrzések elvégzéséért¹⁰³. Ezeknek az ellenőrzéseknek ki kell terjedniük mind a mérföldkövek és célértékek teljesítésére, mind a forrásoknak az alkalmazandó joggal összhangban történő felhasználására, a kedvezményezettek kifizetési kérelmeinek adminisztratív ellenőrzése és helyszíni ellenőrzések révén. **A javaslat azonban nem határozza meg az ellenőrzések hatókörét, ami ahhoz vezethet, hogy az egyes tagállamok ellenőrzési gyakorlata nem lesz sem elégséges, sem egységes.**
- 106** A javaslat kockázatalapú irányítási ellenőrzéseket ír elő¹⁰⁴, de nem kellően egyértelmű, hogy ezeket az ellenőrzéseket a mérföldkövek és célértékek teljesítésének, az alapul szolgáló műveletek alkalmazandó jognak való megfelelésének vagy mindkettőnek a megerősítésére alkalmazzák-e. A rendeletnek egyértelművé kell tennie, hogy az **irányító hatóságoknak ellenőrizniük kell a felelősségi körükbe tartozó valamennyi mérföldkő és célérték teljesítését, míg a kockázatalapú irányítási ellenőrzések csak az e mérföldkövekhez és célértékekhez hozzájáruló alapul szolgáló műveletek szintjén alkalmazandók.**

Kifizető ügynökségek (52. cikk)

- 107** A KAP-beavatkozások esetében az irányító hatóságnak kevesebb feladata lenne, mint a javaslat hatálya alá tartozó egyéb szakpolitikák esetében, mivel szinte valamennyi funkciót – nagyrészt továbbra is a KAP kifizető ügynökségeinek jelenlegi feladatait – a kifizető ügynökségek fognak ellátni. Az irányító hatóság csak kiválasztaná a finanszírozandó műveleteket, nyomon követné a végrehajtást és az esetleges közreműködő szervezeteket, és tájékoztatná a koordináló hatóságot a végrehajtás előrehaladásáról.
- 108** A javaslat megtartja azokat a rendelkezéseket, amelyek értelmében a kifizető ügynökség „kellő garanciát nyújt arra, hogy a kifizetések jogszerűek és szabályosak legyenek, és elszámolásuk is a szabályoknak megfelelően történjen”. **A rendeletnek azonban egyértelművé kell tennie, hogy a „kifizetések” a kifizető ügynökség által a kedvezményezettek, például a mezőgazdasági termelők részére teljesített kifizetéseket jelenti, és hogy azoknak nyomon követhetőeknek kell lenniük a kifizető ügynökségek számviteli rendszereiben.** A kifizető ügynökségek akkreditációjának követelménye¹⁰⁵

¹⁰³ Uo., 51. cikk (1) bekezdés a), b) és c) pont, és 51. cikk (3) bekezdés. IV. melléklet – 3. és 4. kulcskövetelmény.

¹⁰⁴ Uo., 51. cikk (2) bekezdés.

¹⁰⁵ Uo., 49. cikk (7) bekezdés.

megmarad mint az irányítási és kontrollkörnyezet egy döntően fontos eleme, amely elengedhetetlen a KAP-kiadások jogszerűségének és szabályszerűségének biztosításához. **A javaslat azonban nem határozza meg, hogy melyik hatóság lesz felelős a kifizető ügynökség akkreditációjáért, és nem rendelkezik arról sem, hogy a Bizottság fogadjon el akkreditációs szabályokat,** például a 2023–2027-es KAP-ra vonatkozóan az [\(EU\) 2022/127 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben](#) meghatározottakat.

Ellenőrző hatóság (53. cikk)

- 109** Az ellenőrző hatóságok által a Bizottságnak nyújtott bizonyosság a megosztott irányítás keretében a bizonyossági modell alapvető eleme. A javaslat az előző programozási időszakokhoz képest jelentős változásokat javasol a bizonyossági modellben. Az ellenőrző hatóságoknak ellenőrizniük kell a mérföldkövek és célértékek teljesítését, és rendszerellenőrzéseket kell végezniük a rendszerek eredményes működésére vonatkozóan az alapul szolgáló ügyletek jogszerűségének és szabályszerűségének, valamint az Unió pénzügyi érdekei védelmének biztosítása érdekében ¹⁰⁶.
- 110** Az ellenőrző hatóságok munkájának összhangban kell lennie egyes minimumkövetelményekkel, hogy a belőle következő megbízhatóság összevethető legyen. **A Bizottságnak ezt rendszerellenőrzések révén kell biztosítania. Jelentős hiányosságok feltárása esetén a Bizottság nem támaszkodhat az érintett ellenőrző hatóság munkájára.**
- 111** Emellett a rendeletnek nagyobb koherenciáról és egyértelműségről kell gondoskodnia az elvégzendő ellenőrzések hatóköre és időzítése tekintetében. Konkrétan:
- a IV. mellékletben szereplő kulcskövetelmények nem tükrözik az ellenőrző hatóságnak a javaslat fő szövegében meghatározott feladatkörét;
 - a javaslat nem nyújt biztosítékokat arra, hogy az ellenőrzési munka megfelelően kiterjed a mérföldkövek és célértékek vizsgálatára és az adatok megbízhatóságára;
 - a javaslat nem határozza meg, hogy az ellenőrző hatóság az alapul szolgáló ügyletek ellenőrzéséből, a mérföldkövek és célértékek teljesítéséből vagy csak rendszerellenőrzésekből szerez-e bizonyosságot az alkalmazandó jognak való megfelelésről;
 - a javaslat nem határozza meg az eredményes ellenőrzési stratégia fő elemeit, és nem írja elő reprezentatív statisztikai mintavétel alkalmazását.

¹⁰⁶ Uo., 53. cikk (1) bekezdés.

- 112** A javaslat ezen felül nem határoz meg koordinációs intézkedéseket az egynél több ellenőrző hatósággal rendelkező tagállamok számára¹⁰⁷. Ezért nem világos, hogy a tagállamoknak hogyan kell kiadniuk a nemzeti és regionális partnerségi terv egészére vonatkozó egységes, összevont ellenőri véleményüket. **A rendeletnek elő kell írnia az ellenőrző hatóságok számára, hogy minden egyes irányító hatóságra és vezetői nyilatkozatra vonatkozóan adjanak ki ellenőri véleményt.**

A mögöttes költségek ellenőrzése (50. és 53. cikk)

- 113** A javaslat továbbra is a korábbi terminológiát használja, például a „mögöttes költségek” és a „alapul szolgáló ügyletek” kifejezést. A mérföldkövek és célértékek teljesítésén alapuló teljesítési modellben **tisztázni kell e kifejezések pontos jelentését.**
- 114** A javaslat úgy rendelkezik, hogy az irányító és ellenőrző hatóságokkal szemben nem „elvárás”, hogy ellenőrizzék a műveletek mögöttes költségeit¹⁰⁸. Nem világos, hogy mit jelent a „mögöttes költségek” kifejezés. Amúgy a tagállamok irányítási és kontrollrendszerei általában magukban foglalják a kedvezményezetteknek felmerült költségek ellenőrzését. A mögöttes költségek ellenőrzésére mégis szükség lehet az uniós és a nemzeti jog tiszteletben tartása érdekében. **A Bizottságnak, az irányító hatóságoknak és az ellenőrző hatóságoknak az uniós és nemzeti jognak való megfelelés érdekében ellenőrizniük kell felmerült mögöttes költségeket, különös tekintettel a közbeszerzésre, az állami támogatásokra, valamint a csalás, a korrupció, az összeférhetetlenség és a kettős finanszírozás elkerülésére.**

Irányítási és pénzügyi szabályok (VIII. cím)

Általános irányítási szabályok (58–64. cikk)

A tagállamok feladatai (58. cikk)

- 115** A javaslat elveken alapuló bizonyossági keretet vezet be, amely nagyobb rugalmasságot biztosít a tagállamok számára irányítási és kontrollrendszereik kialakítása terén. **Ezért elengedhetetlen lesz, hogy az egyes tagállami hatóságok felelősségi köre pontosan meg**

¹⁰⁷ Uo., 49. cikk (5) bekezdés.

¹⁰⁸ Uo., 51. cikk (1) bekezdés b) pont és 53. cikk (4) bekezdés.

legyen határozva, hogy csökkenteni lehessen a bizonyossági lánc szétagoltságának és hiányosságainak kockázatát.

- 116** A mérföldkövek és célértékek teljesítése mellett a javaslat az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét írja elő a tagállamok számára, beleértve az alkalmazandó jognak, vagyis az uniós jognak és az uniós jog alkalmazására „közvetlenül vonatkozó” nemzeti jognak való megfelelést. **A rendeletnek úgy kell hivatkoznia az „alkalmazandó jogra”, ahogy azt a közös rendelkezésekről szóló rendelet teszi, eseti értékelés előírása nélkül, mert az eltérő értelmezések kockázatát hordozza magában.**
- 117** Emellett ebben a javaslatban a szabálytalanság az uniós vagy az ahhoz közvetlenül kapcsolódó nemzeti jog bármely olyan megsértése, amely a mérföldkövek és célértékek teljesítéséhez kapcsolódik¹⁰⁹. Ez nincs összhangban az EU pénzügyi érdekeinek védelméről szóló tanácsi rendelettel, amely a szabálytalanságot tágabb értelemben, az uniós jognak egy gazdasági szereplő általi olyan megsértéseként határozza meg, amely kárt okoz vagy okozhat az uniós költségvetésnek¹¹⁰. A pénzügyi korrekciókról szóló különjelentésünkben¹¹¹ megállapítottuk, hogy milyen hiányosság ered a szabálytalanságnak a közös rendelkezésekről szóló rendelet szerinti meghatározásából, amely szerint csak gazdasági szereplők követhetnek el szabálytalanságokat, nemzeti hatóságok nem. A tanácsi rendelet és a közös rendelkezésekről szóló rendelet e tekintetben megegyezik. A szabálytalanságnak a javaslat szerinti fogalom meghatározása értelmében azonban csak nemzeti hatóságok követhetnek el szabálytalanságokat, gazdasági szereplők nem (**136.** bekezdés). **Megítélésünk szerint a szabálytalanságok fogalmát úgy kell meghatározni, hogy az kiterjedjen az uniós és a nemzeti jog bármilyen megsértésére, nemcsak a mérföldkövek és célértékek teljesítéséhez kapcsolódó, hanem a nemzeti hatóságok és a gazdasági szereplők által elkövetett jogsértésekre is.**
- 118** A tagállamoknak irányítási és kontrollrendszereket kell létrehozniuk a kulcskövetelményekkel¹¹² összhangban, amelyeket a teljesítési modellhez való igazodás érdekében újra kellett tervezni, és amelyek a rendszer egészének eredményességére összpontosítanak. A közös rendelkezésekről szóló rendelet megfelelő XI. mellékletétől eltérően azonban a javaslat IV. melléklete nem jelöli meg, hogy melyik nemzeti hatóság felelős az egyes kulcskövetelmények betartásának biztosításáért. **A rendeletnek felelősségi**

¹⁰⁹ Uo., 4. cikk (35) bekezdés.

¹¹⁰ A 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet 1. cikkének (2) bekezdése.

¹¹¹ A 22/2025. sz. különjelentés 26. és 53. bekezdése.

¹¹² A javaslat 58. cikke (2) bekezdésének a) pontja és IV. melléklete.

köröket kell ruháznia a különböző tervhatóságokra a konkrét kulcskövetelmények teljesítésével kapcsolatban.

- 119** A tagállamoknak a Bizottság szabálytalanságkezelő rendszerében (IMS) kell jelenteniük minden csalást, korrupciót és szabálytalanságot¹¹³. A [közös rendelkezésekről szóló rendeletről](#) eltérően a javaslat nem határoz meg minimumkövetelményeket a tagállamok számára a csalások megelőzése, felderítése, bejelentése és korrekciója tekintetében. Mivel a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy e tekintetben felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, **ezen a téren az időszak kezdetétől minimumkövetelményeket kell meghatároznia a tagállamokra nézve.**
- 120** Ezenkívül a szabálytalanság e javaslatban szereplő szűkebb meghatározása ([117.](#) és [136.](#) bekezdés) az esetek hiányos bejelentését és hiányos nyomon követését eredményezné az IMS-ben. **A rendeletnek egyértelművé kell tennie, hogy a tagállamoknak be kell jelenteniük az alkalmazandó jognak való meg nem felelés minden esetét, függetlenül attól, hogy azok befolyásolják-e a mérföldkövek és célértékek teljesítését.**
- 121** A [közös rendelkezésekről szóló rendelethez](#) hasonlóan a rendeletnek meg kell határoznia, **hogy mely elemek alkotnak olyan teljes ellenőrzési nyomvonalat, amely a finanszírozott műveletek kedvezményezettjeinek és (végső) címzettjeinek szintjéig tart.** Ez biztosítaná, hogy a mérföldkövek és célértékek teljesítését, valamint az alkalmazandó jognak való megfelelést igazoló valamennyi bizonyítékot megőrizzék, és hogy azok révén kiküszöbölhető legyen a bizonyítéklánc hiányosságainak kockázata.

Éves megbízhatósági dokumentumok (59. cikk)

- 122** A javasolt éves megbízhatósági dokumentumok tükrözik a támogatható kiadások visszatérítéséről a mérföldkövek és célértékek teljesítésén alapuló kifizetésre való áttérést. Már nem szerepel bennük az ellenőrző hatóságok által kiszámított fennmaradó hibaarány, és nem említik a 2%-os lényegességi küszöböt. Ez a változás csökkentené az átláthatóságot, és befolyásolná a mentesítési eljárást, mivel a Bizottság és a mentesítésért felelős hatóságok így kevesebb információt kapnának a tagállamokban végrehajtott uniós kiadások jogszerűségéről és szabályszerűségéről.
- 123** A megbízhatósági dokumentumok tartalmazni fognak egy jelentést a nemzeti és regionális partnerségi tervekben szereplő intézkedések végrehajtásának előrehaladásáról, az arra vonatkozó becslésekkel, amennyiben nem áll rendelkezésre számszerűsítés. Ez a jelentés az

¹¹³ Uo., 58. cikk (2) bekezdés g) pont, IV. melléklet – 13. kulcskövetelmény.

október 31-ig benyújtott kifizetési kérelmeket sorolja fel¹¹⁴, míg a mérföldkövek és célértékek előrehaladására vonatkozó információk a naptári év végéig történő végrehajtásra vonatkoznak. Tekintettel arra, hogy:

- i. a tagállamok október 31-ig nyújthatják be kifizetési kérelmeiket,
- ii. a végrehajtás terén elért eredményekről szóló jelentésüknek a teljes naptári évet le kell fednie december 31-ig,
- iii. az éves megbízhatósági dokumentumokat február 15-ig kell benyújtani a Bizottságnak,

az ellenőrző hatóságnak csak három és fél hónapja (kifizetési kérelmek) és másfél hónapja (a végrehajtás terén elért eredményekről szóló jelentés) lesz arra, hogy befejezze ellenőrzési munkáját és elkészítse a megbízhatósági dokumentumokat. Ez nagyon szoros ütemterv, ezért az, hogy nincsenek egyértelmű előírások a megbízhatósági dokumentumok Bizottság általi ellenőrzésére és tesztelésére vonatkozóan, erős kockázatnak teheti ki az uniós költségvetést arra nézve, hogy a bizonyosság elégtelen lesz. **Fontos, hogy az ellenőrző hatóságoknak és a Bizottságnak jusson annyi ideje az ellenőrzési munka elvégzésére, hogy meg tudják adni a szükséges bizonyosságot az uniós költségvetés végrehajtásáról.**

124 A megbízhatósági dokumentumok részeként a tagállamoknak **vezetői nyilatkozatot** is be kell nyújtaniuk. Észrevételezzük, hogy több eltérés van a javaslat fő szövege és a vezetői nyilatkozat sablonja között, például a források felhasználásának meghatározására irányuló ellenőrzések hatóköre¹¹⁵, az összes alkalmazandó szabálynak való megfelelés¹¹⁶, az ellenőrzési nyomvonal¹¹⁷ és a korrekciós intézkedések alkalmazása¹¹⁸ tekintetében. Mivel ezek miatt az eltérések miatt nem feltétlenül lehet megbízni a tagállamok által nyújtott bizonyosságban, **javasoljuk, hogy a vezetői nyilatkozatra vonatkozóan a rendelet fő szövegében szereplő rendelkezéseket hangolják össze a XII. melléklet sablonjával.**

¹¹⁴ Uo., 65. cikk (4) bekezdés.

¹¹⁵ Uo., 58. cikk (2) bekezdés b) pont és a XII. melléklet 1. pont.

¹¹⁶ Uo., 59. cikk (1) bekezdés c) pont iii. alpont és a XII. melléklet 3. pont.

¹¹⁷ Uo., 59. cikk (1) bekezdés c) pont i. alpont és a XII. melléklet 2. pont.

¹¹⁸ Uo., 58. cikk (2) bekezdés d) pont és a XII. melléklet 3. pont.

- 125** A tagállamoknak a nemzeti és regionális partnerségi terveikben minden egyes intézkedés esetében előre meghatározott **output- és eredménymutatókat** kell feltüntetniük ¹¹⁹. A kifizetési kérelmekben szereplő adatok teljeskörűségére, pontosságára és megbízhatóságára nézve adott bizonyosság azonban csak a célértékként használt outputmutatókra terjed ki. A tagállamoknak a többi teljesítménymutatóra vonatkozó adatok minőségéről ezentúl nem kell bizonyosságot nyújtaniuk. A célkitűzések elérése felé tett előrehaladásra vonatkozó összesített uniós nyomon követés és beszámolás hitelessége érdekében **a rendeletnek meg kell határoznia a teljesítménymutatókkal kapcsolatos adatok minőségére és megbízhatóságára vonatkozó tagállami felelősségi köröket.**
- 126** Az outputalapú KAP-kifizetésekkel kapcsolatos végrehajtás előrehaladásáról szóló beszámolás során a tagállamok feltüntetik az elért eredmények értékét. **Javasoljuk annak egyértelművé tételét, hogy ennek meg kell felelnie a kedvezményezetteknek az adott időszakban megvalósult outputért teljesített tényleges kifizetéseknek.** Ha a tagállamoknak nyújtott visszatérítések kiszámításához becsült egységértékeket alkalmaznak, az hozzáad egy lépést a folyamathoz.
- 127** A **végleges megbízhatósági dokumentumok** részeként a tagállamoknak meg kell erősíteniük, hogy a Bizottságtól kapott kifizetések teljes összege nem haladja meg az általuk a kedvezményezetteknek kifizetett teljes összeget ¹²⁰. Ez az időszak végén biztosítékot nyújt azzal szemben, hogy a tagállamok több uniós finanszírozásban részesüljenek, mint az általuk a kedvezményezetteknek átutalt teljes összeg. Ahhoz, hogy ez a biztosíték eredményes legyen, a következőkre lesz szükség:
- megbízható adatok a bejelentett, a kedvezményezettek számára teljesített összesített kifizetésekről, amelyeket a tagállamok és a Bizottság által végzett megfelelő ellenőrzések révén kell biztosítani;
 - kellő egyértelműség azzal kapcsolatban, hogy a nemzeti hozzájárulást hogyan kell figyelembe venni (70. bekezdés);
 - annak pontosítása, hogy e rendelkezés be nem tartása esetén milyen korrekciós intézkedésnek kell történnie.

Mivel a kedvezményezettek lehetnek közjogi szervek ¹²¹, például minisztériumok vagy ügynökségek is, ez a rendelkezés nem előzi meg az olyan helyzeteket, amikor az uniós

¹¹⁹ A javaslat 63. cikke (1) bekezdése) pontjának xiii. alpontja; a teljesítményrendeletre irányuló javaslat 14. cikke és I. melléklete.

¹²⁰ A javaslat 59. cikkének (3) bekezdése.

¹²¹ Uo., 4. cikk (3) bekezdés a) pont.

költségvetésből kapott kifizetések összességében meghaladják az e szervek által a mérőföldkövek és célértékek alapjául szolgáló műveletek végrehajtására kifizetett összegeket. A nyomomonkövethetőség céljából és a későbbi értékelés megkönnyítése érdekében **javasoljuk, hogy az uniós finanszírozás tagállamokon belüli felhasználására vonatkozó adatgyűjtést terjesszék ki a műveleteket a gyakorlatban végrehajtók szintjére is** (132. bekezdés).

Egységes ellenőrzési megközelítés (61. cikk)

- 128** A javaslat kiköti, hogy a Bizottság és az ellenőrző hatóságok közötti egységes ellenőrzési megközelítés változatlan marad. Amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy az ellenőri vélemény megbízható, és ha a tagállam részt vesz az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködésben, a Bizottság ellenőrzései az ellenőrző hatóság munkájának vizsgálatára fognak korlátozódni. Ahhoz, hogy a Bizottság támaszkodhasson annak ellenőri véleményére, a bizottsági ellenőrzéseknek meg kell erősíteniük, hogy az ellenőrző hatóság eredményesen működik (109–112. bekezdés). A Számvevőszék azonban többször is megállapította, hogy a bizonyossági keret még nem működik teljesen eredményesen, mert az ellenőrző hatóságok munkájának hiányosságai miatt a Bizottság kevésbé támaszkodhat azokra¹²².
- 129** Mint külső ellenőrré a Számvevőszékre ez az egységes ellenőrzési megközelítés nem vonatkozik. A javaslat szerint a Bizottság és az ellenőrző hatóságok dönthetnek úgy, hogy nem ellenőrzik a Számvevőszék által már ellenőrzött mérőföldköveket és célértékeket¹²³. **A rendeletnek elő kell írnia, hogy bizonyosságot csak a Számvevőszék megbízhatósági nyilatkozatához kapcsolódó azonos hatókörű és célú ellenőrzések alapján lehet szerezni.**
- 130** A javasolt bizonyossági modell olyan egységes ellenőrzési megközelítésen alapul, amelynek keretében a Bizottság a tagállamok kontrollrendszerei által nyújtott bizonyosságra épít. E rendszerek összetevői az irányító hatóságok által végzett kockázatalapú ellenőrzések, valamint az ellenőrző hatóságok munkája, amely utóbbi valószínűleg szintén mintavétel-alapú. Abból, hogy a vizsgálatok és ellenőrzések mintavételen alapulnak, következik, hogy a tagállamok nem ellenőriznek minden egyes mérőföldkövet és célértéket. **Ha ezeknek az eljárásoknak az alkalmazását nem teszik egyértelműbbé, illetve a mérőföldkövek és célértékek bizottsági ellenőrzésére vonatkozó rendelkezések hiányában fennáll annak a kockázata, hogy a Bizottság nem támaszkodhat a nemzeti ellenőrzési véleményekre. Ebben az esetben a Bizottságnak jelentős mennyiségű saját kiegészítő ellenőrzési**

¹²² A 03/2024. sz. áttekintés 50–64. bekezdése.

¹²³ A javaslat 61. cikkének (4) bekezdése.

munkát kell végeznie ahhoz, hogy elégséges bizonyosságot tudjon nyújtani a mentesítésért felelős hatóságoknak.

Adatgyűjtés és átláthatóság (63. és 64. cikk)

- 131** Ha az ellenőrzés és kontroll, valamint az átláthatóság, a teljesítmény nyomon követése és értékelése céljára egységes adatkészletet gyűjtenek¹²⁴, annak következtében észszerűsödni fognak a tagállamokra vonatkozó előírások. A javaslat előírja, hogy a tagállamok gyűjtsenek adatokat és számoljanak be arról, hogy az egyes műveletek hogyan járulnak hozzá a [teljesítménymérési rendelethez irányuló javaslat](#)¹²⁵ output- és eredménymutatóihoz. A tagállamok honlapjain és a Bizottság egységes kapuján két éven keresztül közzéteendő információk magukban foglalják a kedvezményezettek, a tényleges tulajdonosokra, a vállalkozókra, az alvállalkozókra és a (végső) címzettek vonatkozó adatokat, valamint minden olyan teljesítménymutató terén elért előrehaladást, amelyhez a művelet hozzájárul¹²⁶. Bár a tagállamoknak a Bizottság utolsó kifizetését követően mindenképpen meg kell őrizniük tíz évig az ellenőrzési nyomvonal valamennyi releváns információját és dokumentációját¹²⁷, **megítélésünk szerint mégis elő kell írni az adatok nyilvános hozzáférhetőségét – a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályok keretein belül –, két évnél hosszabb időtartamra.**
- 132** A műveletekre kifizetett összegeket illetően a javaslat előírja, hogy a tagállamok gyűjtsenek adatokat a kedvezményezettekről¹²⁸, ami javítani fogja az átláthatóságot az RRF-hez képest. Mivel azonban a kedvezményezettek lehetnek közjogi szervek¹²⁹, például minisztériumok vagy ügynökségek is (**127. bekezdés**), **ezek az adatok nem fogják biztosítani, hogy a tagállamokon belül teljes mértékben nyomon lehessen követni az uniós finanszírozás felhasználását, egészen a műveleteket a gyakorlatban végrehajtók szintjéig.**

¹²⁴ Uo., 63. cikk (1) bekezdése.

¹²⁵ A [javaslat](#) 63. cikke (1) bekezdése e) pontjának xiii. alpontja; a [teljesítményrendeletre irányuló javaslat](#) 14. cikkének (5) bekezdése és I. melléklete.

¹²⁶ A [javaslat](#) 63. cikkének (1), (2) és (4) bekezdése.

¹²⁷ Uo., 58. cikk (2) bekezdés i) pont.

¹²⁸ Uo., 63. cikk (1) bekezdés e) pont vi. alpont.

¹²⁹ Uo., 4. cikk (3) bekezdés a) pont.

A kifizetésekre vonatkozó szabályok (65–69. cikk)

A kifizetési kérelmek benyújtása és értékelése (65. cikk)

133 A kifizetések a mérföldkövek és célértékek teljesítéséről szóló tagállami nyilatkozatokon fognak alapulni. Az alátámasztó bizonyítékokat nem továbbítják a Bizottságnak, amely – az RRF-től eltérően – a kifizetés előtt nem értékeli a mérföldkövek és célértékek teljesítését. Annak érdekében, hogy az Unió pénzügyi érdekei védve legyenek a kifizetés időpontjában, **a rendeletnek elő kell írnia, hogy a Bizottság a források felszabadítása előtt elegendő igazoló dokumentum alapján értékelje a mérföldkövek és célértékek teljesítését.** Ez segítené a Bizottságot abban is, hogy célzottabbá tegye rendszerellenőrzéseit.

134 Az eltérő értelmezések és diszkrecionális értékelések minimalizálása érdekében fontos, hogy a kifizetési feltételeket egyértelműen meghatározzák és objektíven ellenőrizhető kritériumok alapján értékeljék¹³⁰. Kedvezőnek tartjuk, hogy a célértékek teljesítésének megítélésénél az RRF-től eltérően itt nem alkalmaznak 5%-os toleranciaszintet. **A mérföldkövekre és célértékekre vonatkozó értékelési kritériumokat¹³¹ egyértelműbben meg kell határozni annak érdekében, hogy a kifizetési döntések kellően indokoltak legyenek:**

- a „figyelembe kell venni” kifejezés hatóköre túlmutat a mérföldkövekre és célértékekre vonatkozóan meghatározott követelmény ellenőrzésén, és magában foglalja azok „célját”, kezdeti várt eredményét és kimenetelét, a tágabb kontextust, sőt még a meg nem határozott „egyéb adat- vagy információforrásokat” is;
- a tervben meghatározottaktól „eltérő módszerek vagy eljárások” alkalmazásának lehetőségét korlátozni kell, alkalmazás esetén kellően meg kell indokolni, és arról előzetesen meg kell állapodni a Bizottsággal;
- a mérföldkö és a célérték megfogalmazásától való eltérést lehetővé tevő kritériumok széles körűek, és lehetővé tehetik az utólagos újraértelmezést.

Megszakítások, felfüggesztések és pénzügyi korrekciók (66–69. cikk)

135 A javaslat lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy megszakításokat, felfüggesztéseket és pénzügyi korrekciókat alkalmazzon. Korrekciós tagállami intézkedésekhez akkor kell

¹³⁰ 02/2025. sz. áttekintés, 10. o.

¹³¹ A javaslat VIII. melléklete.

folyamodni, ha az alkalmazandó jogot nem tartják be¹³². **A rendeletnek szabályokat kell tartalmaznia a tagállamok által végrehajtandó pénzügyi korrekciókra vonatkozóan, beleértve a jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizettetését is, a közös rendelkezésekről szóló rendelet** előírásaihoz hasonlóan. Ezek hiányában fennáll annak a kockázata, hogy a tagállamok nem egységesen alkalmazzák a pénzügyi korrekciókat.

136 Pozitív fejlemény, hogy a „szabálytalanság” kifejezés már nem zárja ki a programhatóságokat a hatálya alól¹³³. Továbbra is fennáll azonban némi jogbizonytalanság. Először is, „az adott költségvetéshez rendelt mérföldköveken, célértékeken és kimeneteken alapuló indokolatlan visszatérítés miatt” megszorítás úgy is értelmezhető, hogy csak a tagállamok okozhatnak szabálytalanságokat, a kedvezményezettek, a (végső) címzettek vagy a résztvevők azonban nem. Másodszor: az „alkalmazandó jog”¹³⁴ említése (**116.** bekezdés) felveti azt a kérdést, hogy mely nemzeti jogszabályok nem feltétlenül alkalmazhatók kellően közvetlenül, illetve sérülhetnek anélkül, hogy az szabálytalanságnak minősülne. Harmadszor: a „súlyos hiányosság” és a „súlyos meg nem felelés” alapfogalmak nincsenek meghatározva, ami széles mérlegelési szabadságot hagy annak eldöntésekor, hogy e helyzetek valamelyike bekövetkezett-e. **A rendeletnek tisztáznia kell a „szabálytalanság” és az „alkalmazandó jog” fogalom meghatározását, valamint meg kell határoznia, hogy mi minősül a jogszabályoknak való „súlyos meg nem felelésnek”. Meg kell határoznia továbbá a pénzügyi következményeket, különösen a szabálytalanságok és súlyos meg nem felelések esetén a tagállamokat érintő pénzügyi korrekció tekintetében, még abban az esetben is, ha a szóban forgó mérföldkövek vagy célértékek teljesültek.**

137 A javaslat lehetővé teszi **felfüggesztések** alkalmazását abban az esetben, ha az intézkedések eredményes végrehajtása¹³⁵ veszélybe kerül, illetve ha a műveletek szintjén az alkalmazandó jognak való „súlyos meg nem felelés” esete áll fenn. A javaslat értelmében a Bizottság és a tagállamok kölcsönösen megállapodhatnak az eljárás meghosszabbításáról¹³⁶, ami késleltetheti a pénzügyi korrekciók alkalmazását.

138 A javaslat két tekintetben jelentős előrelépést jelent az RRF-hez képest. Először is lehetővé teszi az időközi lépésekre korábban kifizetett **összegek visszafizettetését**, ha egy adott intézkedés végső mérföldköve vagy célértéke nem teljesül¹³⁷. Másodszor: a Bizottság

¹³² Uo., 58. cikk (2) bekezdés d) pont.

¹³³ A 22/2025. sz. különjelentés 26. bekezdése.

¹³⁴ A javaslat 4. cikkének (2) bekezdése.

¹³⁵ Uo., 67. cikk (1) bekezdés d) pont.

¹³⁶ Uo., 67. cikk (2) bekezdése.

¹³⁷ Uo., 68. cikk (2) bekezdése.

rendelkezik majd az ahhoz szükséges eszközökkel is, hogy a vonatkozó bizottsági kifizetés időpontjától számított öt éven belül fellépjen egy mérföldkő vagy cél **visszavonása** esetén¹³⁸. Mindkét intézkedés eredményesen kezeli azon hiányosságokat, amelyeket az RRF-re nézve feltártunk¹³⁹.

139 A **közös rendelkezésekről szóló rendelethez** és az RRF-hez képest jelentős változás, hogy az uniós finanszírozásnak a **Bizottság által végrehajtott pénzügyi korrekció** miatti végleges csökkentését csak akkor irányozzák elő, ha a tagállam a végleges megbízhatósági dokumentumok benyújtásáig nem korrigálta a problémát¹⁴⁰. Ezért az uniós finanszírozás csökkentése csak 2036 februárjában válik véglegessé. Ez csökkenti a pénzügyi korrekciók visszatartó erejét. Ráadásul a javaslatban ugyan szerepel, hogy lehetséges alkalmazni extrapolált pénzügyi korrekciókat, de azt nem határozza meg, hogy sor kerüljön-e ilyenekre, és ha igen, mikor és hogyan¹⁴¹.

A támogatás konkrét típusa (IX. cím)

Pénzügyi eszközök (71–72. cikk)

140 A korábbiakkal ellentétben a javaslat nem részletezi az irányító hatóságok és a pénzügyi eszközöket végrehajtó szervezetek közötti „finanszírozási megállapodások” tartalmát. Nem szerepelnek a javaslatban az átláthatóságra és a végső címzettek kiválasztási eljárása tekintetében az összeférhetetlenség elkerülésére vonatkozó követelmények sem. Ezenkívül a javaslat következetlenséget tartalmaz az elvégzendő ellenőrzések tekintetében, mivel előírja, hogy az ellenőrzéseket „a pénzügyi eszközöket végrehajtó szervezetek szintjén” kell elvégezni¹⁴², de kifejezetten tiltja a rendszerellenőrzéseket „az egyes pénzügyieszköz-műveletek szintjén”¹⁴³.

¹³⁸ Uo., 69. cikk.

¹³⁹ A 02/2025. sz. áttekintés 55., 56. és 88. bekezdése.

¹⁴⁰ A javaslat 68. cikkének (1) és (4) bekezdése.

¹⁴¹ Uo., 68. cikk (2) bekezdés és XIV. melléklet.

¹⁴² Uo., 53. cikk és a 72. cikk (2) bekezdése.

¹⁴³ Uo., 72. cikk (7) bekezdése.

Előzetesen értékelt szervezetek mint kedvezményezettek (73. cikk)

141 Amennyiben a költségvetést közvetett irányítással hajtják végre, és azt a Bizottság által végzett előzetes pillérértékelést követően harmadik országbeli szervezetekre és nemzetközi szervezetekre ruházzák¹⁴⁴, a javaslat lehetővé teszi, hogy az irányító és ellenőrző hatóságok az e szervezetek által végzett irányítási vizsgálatokra és ellenőrzésekre támaszkodjanak. Ennek ellenére visszatérő hibákat tártunk fel a pillérértékelésnek alávetett nemzetközi szervezetek által kezelt tranzakciókban, és korlátozásokkal szembesültünk a dokumentumokhoz és információkhoz való hozzáférés terén¹⁴⁵. **Ezért a rendeletnek elő kell írnia, hogy a pillérértékelésnek alávetett szervezetek biztosítsanak teljes körű és időben történő hozzáférést a Számvevőszék, az irányító és ellenőrző hatóságok számára a releváns adatokhoz és információkhoz. A rendeletnek továbbá egyértelművé kell tennie, hogy az irányító és ellenőrző hatóságok a (végső) címzettek szintjén is el tudják látni feladataikat.**

¹⁴⁴ A költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontja.

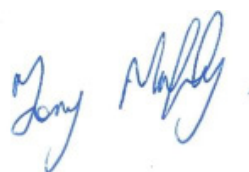
¹⁴⁵ 2024. évi éves jelentés 8.13. bekezdés és 8.1. ajánlás; a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alapból (EFA) finanszírozott tevékenységekről szóló 2024. évi éves jelentés 25. és 26. bekezdése; a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alapból (EFA) finanszírozott tevékenységekről szóló 2023. évi éves jelentés 25. és 29. bekezdése.

Egyszerűsített támogatási forma alkalmazása a kedvezményezettek számára (78. cikk)

142 A tagállamoknak egyszerűsített költségelszámolási módszereket vagy költségfüggetlen finanszírozást kell alkalmazniuk a 400 000 eurót (a KAP esetében 100 000 eurót) meg nem haladó becsült összegű műveletek kedvezményezettjeinek finanszírozására, kivéve, ha a támogatás állami támogatásnak minősül. Ez megkétszerezi a korábbi küszöbértéket, és további egyszerűsítést eredményezhet mind a közigazgatás, mind a kedvezményezettek számára¹⁴⁶. Ezek az egyszerűsített támogatási formák azonban nem mindig megfelelőek, különösen az összetett vagy innovatív műveletek esetében. Észrevételezzük, hogy ezek a rendelkezések a „kedvezményezettek” vonatkoznak, nem pedig a (végső) címzettek, és hogy a Bizottság a továbbiakban nem ellenőrzi és nem hagyja jóvá a nemzeti hatóságok által alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszereket vagy költségfüggetlen finanszírozást. A tagállamoknak szilárd alappal kell rendelkezniük – összhangban a [Bizottság előző időszakra vonatkozó iránymutatásával](#) – az egyszerűsített támogatási formák létrehozásához.

A véleményt 2026. február 12-i luxembourgi ülésén fogadta el a Számvevőszék.

a Számvevőszék nevében

Tony Murphy
elnök

¹⁴⁶ A 04/2025. sz. áttekintés 3. háttérmagyarázata.

Mellékletek

I. melléklet. Háttér-információ

Az Európai Alapra irányuló javaslat a 2028–2034-es időszakra egyetlen alapba vonja össze a fő uniós prioritásoknak a tagállamokban és a régiókban történő megvalósítását támogató, nemzeti szinten előzetesen elkülönített keretösszegeket¹.

Az Európai Alapba összevont alapok a következők:

- Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA);
- Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA);
- Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap (ETHAA);
- Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA);
- Kohéziós Alap (KA);
- Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+);
- Igazságos Átmenet Alap (IÁA);
- Szociális Klímaalap (SCF);
- Interreg;
- Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap (MMIA);

¹ A [javaslat](#) indokolása, (1) bekezdés.

- Határigazgatási és Vízümeszköz (HAVE);
- Belső Biztonsági Alap (BBA);
- Európai szolidaritási tartalék (ESR).

Az Európai Alap célja a Szerződés következő célkitűzéseinek megvalósítása:

- a kohéziós politika területén az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának megerősítése, valamint a tagállamok és régiók közötti egyenlőtlenségek csökkentése;
- a KAP és a halászati politika területén a mezőgazdasági termelékenység növelése, a mezőgazdasági termelők megfelelő életszínvonalának biztosítása, a piacok stabilizálása, valamint gondoskodás arról, hogy az ellátás folyamatos legyen és a fogyasztók számára elfogadható ár ellenében történjék, továbbá a tengeri erőforrások megőrzése;
- a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséggel kapcsolatosan a közös menekültügyi, bevándorlási és külső határellenőrzési politika területén, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség területén, a magas szintű biztonság és a személyek belső határokon történő ellenőrzések alóli mentessége.

A kohéziós politika keretében nyújtott finanszírozás előmozdítja a tagállamok közötti integrációt és együttműködést, valamint az Unió átfogó harmonikus fejlődését, többek között a városi, vidéki, part menti vagy ritkán lakott területek, valamint Európa szárazföldi és legkülső régiói és szigetei között.

A KAP finanszírozásához kapcsolódó közös szabályok egyenlő versenyfeltételeket biztosítanak a tagállamok és a mezőgazdasági termelők számára az egységes piacon, Unió-szerte garantálják az élelmezésbiztonságot, növelik az ágazat vonzerejét a fiatal mezőgazdasági termelők és az új belépők számára, valamint kezelik a határokon átnyúló és globális jellegű kihívásokat. Ezenkívül az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik a tengeri erőforrások megőrzése, amely folyamatos támogatást igényel az állományvédelmi intézkedések és a halállományokkal való gazdálkodás tudományos alapjának biztosításához.

A belügyek területén az uniós finanszírozás hozzájárul a közös megközelítés biztosításához az uniós vívmányok és normák végrehajtása során, miközben előmozdítja a határokon átnyúló együttműködést a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségben.

II. melléklet. Az e véleményben hivatkozott számvevőszéki kiadványok jegyzéke

2022 évi éves jelentés a 2022. évi pénzügyi évre vonatkozó uniós költségvetés végrehajtásáról

2022 évi éves jelentés a 2022. évi pénzügyi évre vonatkozóan a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alapból (EFA) finanszírozott tevékenységekről

2023 évi éves jelentés a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó uniós költségvetés végrehajtásáról

2023 évi éves jelentés a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozóan a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alapból (EFA) finanszírozott tevékenységekről

2024 évi éves jelentés a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó uniós költségvetés végrehajtásáról

2024 évi éves jelentés a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozóan a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alapból (EFA) finanszírozott tevékenységekről

17/2018. sz. különjelentés: A Bizottság és a tagállamok a 2007–2013-as programok utolsó éveiben tettek ugyan intézkedéseket a források alacsony felhasználását illetően, de nem az eredmények elérése állt a középpontban

21/2022. sz. különjelentés: A nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek Bizottság általi értékelése: összességében megfelelő, de a végrehajtás terén továbbra is vannak kockázatok

02/2023. sz. különjelentés: A kohéziós politika szabályainak átdolgozása a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben

05/2023. sz. különjelentés: Az Európai Unió pénzügyi környezete – A széttagolt szerkezet miatt további egyszerűsítésre és jobb elszámoltathatóságra van szükség

26/2023. sz. különjelentés: A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz teljesítménymonitoring-kerete – Méri a végrehajtás előrehaladását, de a teljesítményt nem tudja tükrözni

03/2024. sz. különjelentés: Jogállamiság az Európai Unióban: A keret a korábbinál jobban védi az Unió pénzügyi érdekeit, de továbbra is vannak kockázatok

14/2024. sz. különjelentés: Zöld átállás: Nem egyértelmű a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz hozzájárulása.

22/2024. sz. különjelentés: Az uniós költségvetés és a kettős finanszírozás: Alapvető elemek hiányoznak a kontrollrendszerekből, hogy enyhíteni lehessen a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF) költségfüggetlen finanszírozási modelljéből eredő megnövekedett kockázatot

05/2025. sz. különjelentés: Az Európában lévő menekültekre irányuló kohéziós fellépés: Nagyobb a rugalmasság, de az adatok elégtelensége akadályozza az eredményesség jövőbeli értékelését

13/2025. sz. különjelentés: A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből a digitális átálláshoz nyújtott támogatás az uniós tagállamokban: Kihasztnátlanul maradt a lehetőség arra, hogy a stratégia valóban a digitális szükségletek kezelésére irányuljon

22/2025. sz. különjelentés: Pénzügyi korrekciók a kohéziós politikában: Összetett keret; a Bizottság eddig egyetlen határozatot fogadott el

06/2018. sz. vélemény a 2021–2027-re vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendeletjavaslatról

08/2022. sz. vélemény a Tanács által felülvizsgált, a Szociális Klímaalapról szóló javaslatról

02/2025. sz. vélemény a kohéziós politika féldős felülvizsgálatáról szóló javaslatról

03/2026. sz. vélemény a 2028–2034-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló javaslatról

04/2026. sz. vélemény az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről

05/2026. sz. vélemény a 2028–2034-re vonatkozó KAP-javaslatról

10/2026. sz. vélemény a 2028–2034-re vonatkozó teljesítménymérési keretről szóló javaslatról

05/2019. sz. áttekintés: Fennálló kötelezettségvállalások az uniós költségvetésben – közelebbről (gyorsvizsgálat)

01/2023. sz. áttekintés: Uniós finanszírozás a kohéziós politika és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz révén: Összehasonlító elemzés

03/2024. sz. áttekintés: Áttekintés a bizonyossági keretről és a 2014–2020-as időszak kohéziós kiadásainak hibáihoz hozzájáruló fő tényezőkről

02/2025. sz. áttekintés: Teljesítményorientáltság, elszámoltathatóság és átláthatóság: a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz hiányosságaiból levonható tanulságok

03/2025. sz. áttekintés: A 2027. év utáni többéves pénzügyi keret adta lehetőségek

04/2025. sz. áttekintés: Az Európai Unió kohéziós politikájának jövője

III. melléklet. A teljesítménymérési keretről szóló rendelethez irányuló javaslat I. mellékletében azonosított hiányosságok

A teljesítménymérési rendelethez irányuló javaslat I. mellékletének elemzése során számos hiányosságot állapítottunk meg. Például:

- a „tanulási célú mobilitás az oktatásban” beavatkozási terület mutatói (120.) jól szemléltetik a jelenlegi teljesítménymérési keret fő hiányosságait. Az output-mutatók nagyrészt a részvételt veszik figyelembe (tanulók, munkatársak, résztvevők), míg az eredménymutatók főként megítélésen és önbevalláson alapulnak. Ezek együttesen megerősítik, hogy a tevékenységekre sor került, és hogy a résztvevők pozitív véleményt fogalmaztak meg. Azt azonban nem mutatják be, hogy javultak-e a tanulási eredmények, hogy a beavatkozás eredményes volt-e, vagy hogy az erőforrásokat hatékonyan használták-e fel, ami megnehezíti az eredményesség, a hatékonyság és az ár-érték arány értékelését.
- Az I. melléklet olyan output-mutatókat tartalmaz, mint a „résztvevők száma”, a „tanulók száma” vagy a „támogatott személyek száma” vagy „támogatott vállalkozások száma”, amelyek lehetővé teszik, hogy ugyanazon mutató és beavatkozási terület keretében nagyon különböző típusú tevékenységekről, a támogatás időtartamáról és intenzitásáról számoljanak be. Emellett számos outputmutató elsősorban eljárási vagy adminisztratív lépésekre összpontosít, mint például „Elfogadott vagy hatályba lépett jogszabályok száma”, „A stratégia vagy keretrendszer végleges elfogadásainak száma” vagy „Az érdekelt felekkel folytatott, lezárt konzultációk száma”, amelyek bizonyítják a végrehajtás előrehaladását, de nem szolgáltatnak bizonyítékot az outputokra vagy eredményekre. Ezek a mutatók jelentős teret hagynak az értelmezésnek, csorbítják a tagállamok közötti összehasonlíthatóságot, és korlátozzák a teljesítményinformációk hasznosságát az eredményesség és az ár-érték arány értékelése szempontjából.

Az alábbi táblázat további példákat tartalmaz az teljesítménymérési keretről szóló rendelethez irányuló javaslat I. mellékletében foglaltak szerint.

1. táblázat | A teljesítményrendeletre irányuló javaslat I. mellékletében azonosított hiányosságok

Beavatkozási terület	Outputmutatók	Eredménymutatók	Fő hiányosság
A marginalizált közösségek, például a romák oktatásban való részvételének javítása (117)	A résztvevők száma – nemek és életkor szerinti bontásban	Oktatásban vagy képzésben részt vevők száma – nemek szerinti bontásban	Az eredmény a részvételre összpontosít, anélkül, hogy azt a támogatott tevékenység típusához (pl. iskolarendszerű oktatás, szakképzés, iskolarendszeren kívüli oktatás, nyelv- vagy integrációs tanfolyamok), tartalmához (pl. bizonyítvány vagy bármely nemzeti képesítés megszerzéséhez vezető program) vagy időtartamához (tükrözi a minimális időtartamot, pl. a legalább X óra, nap, hónap időtartamú programot elvégző résztvevők számát) kapcsolná. Az eredménymutató méri az oktatásban vagy képzésben való részvételt, de nem veszi figyelembe a tanulási eredményeket (pl. befejezett vizsgák, bizonyítványok, oklevelek).
Digitális politika és szabályozási keret (108)	- Elfogadott vagy hatályba lépett jogszabályok száma; - A lezárt szakpolitikai előkészületek vagy értékelések száma; - Az érdekelt felekkel folytatott, lezárt konzultációk száma; - Hatályos végrehajtási rendeletek vagy iránymutatások száma; - A stratégia vagy keretrendszer végleges elfogadásainak száma;		Az outputmutatók a szabályozási vagy stratégiai keretek elfogadására és a hivatalos lépések végrehajtására összpontosítanak, annak figyelembe vétele nélkül, hogy ezeket a kereteket a gyakorlatban végrehajtják-e. Az eredménymutatókat nem határozzák meg annak ellenére, hogy teljesítményszempontból értékelni kell a szabályozás eredményességét, érvényesítését, illetve a piac működésére gyakorolt hatásokat vagy az adminisztratív terheket. Ennek eredményeként a teljesítménymérés a formai megfelelésre korlátozódik, nem pedig a tényleges eredményekre.

Beavatkozási terület	Outputmutatók	Eredménymutatók	Fő hiányosság
	• Fejlesztett közszolgáltatások vagy folyamatok száma; • Nem uniós országok közigazgatási szerveinek támogatása céljából szervezett TAIEX-rendezvények száma; • Nem uniós országok közigazgatási szerveinek támogatása céljából szervezett ikerintézményi együttműködési projektek száma; • Harmadik országokban kidolgozott/felülvizsgált és/vagy végrehajtás alatt álló, releváns közpolitikák száma.		

Beavatkozási terület	Outputmutatók	Eredménymutatók	Fő hiányosság
Turisztikai célú pénzügyi támogatás (94)	- A támogatott vendéglátóipari-turisztikai vállalkozások száma, beleértve a vendéglátóipari vállalkozásokat, az utazásszervezőket, az utazásközvetítőket; - A köztulajdonban lévő turisztikai javakba és szolgáltatásokba vagy promóciós tevékenységekbe beruházó támogatott desztinációmenedzsment-szervezetek száma; - A továbbképzésben/átképzésben támogatott turisztikai dolgozók és diákok száma.	- Látogatók száma; - Az elért személyek száma (beleértve a digitális közönséget is); - A megőrzött vagy létrehozott munkahelyek száma a támogatott szervezetekben – nemek szerinti bontásban.	Az outputmutatók a támogatott vállalkozásokat, projekteket vagy intézkedéseket foglalják magukban. Ennek eredményeként a nagyon különböző beavatkozásokat – például a kisleptékű promóciós intézkedéseket, a korlátozott képzési tevékenységeket vagy a turisztikai infrastruktúrába történő jelentős beruházásokat – az output szintjén egyenértékűnek tekintik. Ez korlátozza annak megértését, hogy ténylegesen mit teljesítettek. Az eredménymutatókat (látogatók/elért személyek/állások) magas szinten határozzák meg, és nem állapítanak meg egyértelmű ok-okozati összefüggést a támogatott intézkedésekkel és outputokkal. Ezeket a szélesebb körű piaci feltételek, a szezonális és a külső gazdasági tényezők befolyásolják. Ez korlátozza az összehasonlíthatóságot, és csökkenti a teljesítményinformációk hasznosságát az eredményesség és az ár-érték arány értékelése szempontjából. Érdemibb eredménymutatók kapcsolódhatnak a támogatott létesítmények nagyobb kihasználtsági arányához, a szezonális csökkentéséhez a támogatott célállomásokon, illetve a bevételek vagy a kihasználtság tendenciáinak változásaihoz a támogatott területeken.

Beavatkozási terület	Outputmutatók	Eredménymutatók	Fő hiányosság
Reformok a koragyermekkori nevelés és a gondozás területén* (123)	• Elfogadott vagy hatályba lépett jogszabályok száma; • A lezárt szakpolitikai előkészületek vagy értékelések száma; • Az érdekelt felekkel folytatott, lezárt konzultációk száma.		A mutatók formális eljárási és mérési lépések; az eredménymutatók hiánya korlátozza a hozzáférésre vagy a minőségre gyakorolt hatások értékelését. Az outputmutatók eljárási jellegűek, és jogszabályok, stratégiák vagy szakpolitikai dokumentumok elfogadásához kapcsolódnak, anélkül, hogy lefednék a végrehajtást vagy a szolgáltatásnyújtást. Nincsenek olyan eredménymutatók, amelyek a hozzáférést, a minőséget vagy gyermekekre vonatkozó eredményeket mérnék. Következésképpen a keret nyomon követi a hivatalos előrehaladást, de nem teszi lehetővé annak értékelését, hogy a reformok kézzelfogható javulást eredményeznek-e.

Rövidítések

Rövidítés	Meghatározás/magyarázat
AMI	Menekültügy, Migráció és Integráció
BB	Belső biztonság
BMV	Határigazgatás és vízumok
CPR	Közös rendelkezésekről szóló rendelet
EMGA	Európai Mezőgazdasági Garanciaalap
EMVA	Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap
ERFA	Európai Regionális Fejlesztési Alap
ESR	Európai szolidaritási tartalék
ESZA+	Európai Szociális Alap Plusz
ETHAA	Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap
EUMSZ	Az Európai Unió működéséről szóló szerződés
IÁA	Igazságos Átmenet Alap
IMS	Szabálytalanságkezelő rendszer
KA	Kohéziós Alap
KAP	Közös agrárpolitika
KHP	Közös halászati politika
MFF	Többéves pénzügyi keret
NRP	Nemzeti és regionális partnerség
NUTS	A statisztikai célú területi egységek nomenklatúrája
OLAF	Európai Csalás Elleni Hivatal
RRF	Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz
SAFE	Az Európa biztonságát szolgáló cselekvési eszköz
SCF	Szociális Klímaalap
SURE	Szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő eszköz

Glosszárium

Terminus	Meghatározás/magyarázat
Európai szemeszter	Az uniós tagállamok gazdaságpolitikáinak összehangolásához és az előrehaladás nyomon követéséhez keretet biztosító éves ciklus.
Gondos pénzgazdálkodás	A forrásoknak a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség elvével összhangban történő kezelése.
Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz	A Covid19-világjárvány gazdasági és társadalmi hatásainak enyhítését és a helyreállítás ösztönzését, valamint a zöldebb és digitálisabb jövővel kapcsolatos kihívásoknak való megfelelést célzó uniós pénzügyi támogatási mechanizmus.
Költségvetési rendelet	Az uniós költségvetés meghatározására és felhasználására, valamint a kapcsolódó folyamatokra – például belső kontroll, beszámolás, ellenőrzés és mentesítés – vonatkozó szabályok.
Kötelezettségvállalás visszavonása	Egy fel nem használt kötelezettségvállalás teljes vagy részleges törlése a Bizottság részéről.
Mozgástér	Az uniós költségvetés finanszírozásához szükséges saját források és a saját források felső határa közötti tartomány.
Többéves pénzügyi keret	Az Unió kiadási terve, amely (szakpolitikai célkitűzéseken alapuló) prioritásokat és felső határokat határoz meg, és általában hét évre szól. Ez biztosítja azt a struktúrát, amelyen belül meghatározzák az éves uniós költségvetéseket, az egyes kiadási kategóriák kiadásainak korlátozásával.
Uniós hozzáadott érték	Valamely uniós fellépés által az önálló tagállami fellépéshez képest létrehozott hozzáadott érték.

SZERZŐI JOGOK

© Európai Unió, 2026

Az Európai Számvevőszék dokumentumainak felhasználását a nyíltadat-politikáról és a dokumentumok további felhasználásáról szóló [6–2019. sz. számvevőszéki határozat](#) szabályozza.

Ellenkező rendelkezés (pl. egyedi szerzői jogi nyilatkozatokban foglaltak) hiányában az Európai Unió tulajdonában lévő számvevőszéki tartalmak a [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licenc](#) alá tartoznak. Ezért főszabály szerint a további felhasználás a forrás és a változtatások megfelelő feltüntetésével megengedett. A Számvevőszéktől származó tartalmak további felhasználásakor azok eredeti értelme és mondanivalója nem torzulhat. A Számvevőszék nem vonható felelősségre a továbbfelhasználás esetleges következményeiért.

Ha az adott tartalomban azonosítható magánszemélyek is érintettek (például ha egy kép a Számvevőszék munkatársait ábrázolja vagy harmadik fél is szerepel a források között), adott esetben további engedélyt is be kell szerezni.

Amennyiben ez megtörtént, akkor a vonatkozó engedély érvényteleníti a fenti általános érvényű engedélyt, és az abban foglalt, egyértelműen meghatározott felhasználási korlátozások érvényesek.

Az olyan tartalmak felhasználásához vagy reprodukálásához, amelyek nem az Európai Unió tulajdonát képezik, adott esetben közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell engedélyt kérni.

Borító – © butenkow / stock.adobe.com.

Az iparjogvédelem alatt álló szoftverek és dokumentumok – pl. szabadalmak, márkajelzések, bejegyzett formatervezési minták, logók és nevek – nem tartoznak a Számvevőszék továbbfelhasználási politikájának hatókörébe.

Az Európai Uniónak az europa.eu címtartomány alá tartozó intézményi weboldalai külső oldalakra mutató hivatkozásokat is tartalmaznak. Ezek nem tartoznak a Számvevőszék hatáskörébe, ezért ajánlott elolvasni az ott közzétett adatvédelmi és szerzői jogi rendelkezéseket.

Az Európai Számvevőszék logójának használata

Az Európai Számvevőszék logója kizárólag a Számvevőszék előzetes hozzájárulásával használható fel.

HTML	ISBN 978-92-849-6839-8	ISSN 2812-3042	doi:10.2865/0019000	QJ-01-26-008-HU-Q
PDF	ISBN 978-92-849-6840-4	ISSN 2812-3042	doi:10.2865/1659203	QJ-01-26-008-HU-N

IDÉZÉS MÓDJA

Európai Számvevőszék, [09/2026. sz. vélemény](#): „Az Európai Gazdasági, Társadalmi és Területi Kohéziós, Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési, Halászati és Tengeri, Jóléti és Biztonsági Alap 2028–2034 közötti időszakra történő létrehozásáról, valamint az (EU) 2023/955 és az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló 2025/0240 (COD) javaslatról (COM(2025) 565 final/2)”, Európai Kiadóhivatal, 2026.

Az **EUMSZ** 322. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a költségvetés megállapítására és végrehajtására, valamint az elszámolások végzésére és ellenőrzésére vonatkozó pénzügyi szabályokkal kapcsolatos javaslatokról konzultálni kell az Európai Számvevőszékkal. Ennek alapján adtuk ki jelen véleményünket, amely az Európai Gazdasági, Társadalmi és Területi Kohéziós, Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési, Halászati és Tengeri, Jóléti és Biztonsági Alap 2028–2034 közötti időszakra történő létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra vonatkozik.

Véleményünk révén a javaslat kialakításával, irányításával és pénzügyi kontrollmechanizmusaival, az elszámoltathatósággal és az e szakpolitikában rejlő uniós hozzáadott értékkel kapcsolatban kívánunk észrevételeket tenni.

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Telefon: +352 4398-1

Megkeresés: eca.europa.eu/hu/contact
Weboldal: eca.europa.eu
Közösségi média: @EUauditors

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Az Európai Unió
Kiadóhivatala